

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY – POŻYCZKA NR 8524 PL

Komponent 3: Ochrona przed powodzią Górnej Wisły

Podkomponent 3A: Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki

Kontrakt na roboty 3A.3: Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko

WERSJA KOŃCOWA

Wydanie	Data	Autorzy	Sprawdzający	Aprobata Klienta	Opis
I	1 sierpień 2019	Jarosław Hernik Tomasz Jankowski Paulina Kupczyk-Kuriata Marta Rak Tomasz Misarko Maciej Szubra			

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY

współfinansowany przez:

Bank Światowy, Umowa pożyczki nr 8524 PL

Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866

Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POLIŚ 2014 - 2020)

Budżet Państwa

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

Komponent: *3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły*

Podkomponent: *3A – Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki*

Kontrakt na roboty: *3A.3 – Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko*

Jednostka Wdrażania Projektu:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie

Autorzy opracowania:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
JRP OPDOW

Konsultant wsparcia technicznego – AECOM Polska Sp. z o.o.

Kraków – Sierpień 2019

Spis treści

1	Wykaz skrótów użytych w opracowaniu	4
2	Streszczenie.....	7
3	Kluczowe definicje.....	10
4	Wprowadzenie	13
4.1	Opis Kontraktu	15
4.1.1	Działanie wymagające nabywania gruntów	16
4.1.2	Działanie niewymagające nabywania gruntów	16
4.2	Obszar realizacji Kontraktu	16
4.2.1	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	18
4.3	Wydane decyzje administracyjne	19
4.4	Zmiany prawne	19
5	Podstawowe zasady przyjęte w PPNiP	21
6	Minimalizacja wpływu	24
6.1	Oddziaływania społeczne	24
6.1.1	Występowanie oddziaływań istotnych.....	24
6.2	Działania minimalizujące	26
7	Badanie socjoekonomiczne	29
7.1	Źródła i metodyka.....	29
7.1.1	Problemy	30
7.2	Dane społeczno-ekonomiczne	31
7.2.1	Nieruchomości dotknięte wywłaszczeniem położone na terenie powiatu Kraków	31
7.2.2	Nieruchomości dotknięte wywłaszczeniem położone na terenie powiatu krakowskiego, ...	32
7.2.3	Użytkowanie terenu	33
7.2.4	Usługi publiczne	35
7.2.5	Obiekty kulturowe i historyczne.....	35
7.2.6	Równość płci.....	36
7.3	Charakterystyka PAP.....	38
7.4	Potrzeba aktualizacji badań socjoekonomicznych.....	40
8	Obowiązujące przepisy prawa i metodyki wyceny.....	41
8.1	Obowiązki wynikające z polityki OP 4.12.....	41
8.2	Wymagania prawa polskiego	42
8.2.1	Pozyskiwanie nieruchomości na podstawie specustawy przeciwpowodziowej	42
8.2.2	Ustanawianie trwałych ograniczeń w gospodarowaniu nieruchomościami	43
8.2.3	Procedury specjalne	44
8.2.4	Wykup „resztówek”	45
8.2.5	Dopłaty UE.....	46
8.3	Przyjęte mechanizmy pozyskiwania praw do nieruchomości.....	48
8.4	Zasady wyceny	52
8.4.1	Wycena nieruchomości	53
8.4.2	Wycena nasadzeń i zasiewów	53
9	Kryteria kwalifikowalności i katalog osób uprawnionych	55

9.1	Kryteria kwalifikowalności	55
9.2	Katalog osób uprawnionych	55
9.3	Matryca kwalifikowalności	59
10	Konsultacje społeczne i udział społeczeństwa	65
11	Mechanizm zarządzania skargami	69
11.1	Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami	69
11.2	Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dot. realizacji Kontraktu na roboty	71
11.2.1	Miejsca wnoszenia skarg i wniosków	71
11.2.2	Terminy rozpatrywania skarg i wniosków	72
11.2.3	Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków	72
11.2.4	Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy	73
11.3	Polityka ochrony danych osobowych stosowana na Projekcie.....	73
11.3.1	Kto jest administratorem danych osobowych	73
11.3.2	Dane kontaktowe do inspektora danych osobowych	73
11.3.3	Podstawa prawna przetwarzania	73
11.3.4	Jakie dane osobowe mogą być zbierane i w jakim celu	73
11.3.5	Jakie dane osobowe zostały pozyskane w sposób inny niż od osoby, której dotyczą i z jakiego źródła/źródeł	74
11.3.6	Komu dane osobowe mogą być udostępnione	74
11.3.7	Jakie prawa ma osoba, której dane dotyczą	75
11.3.8	Kontakt do organu nadzorczego, do którego można wnieść skargę	75
11.3.9	Kontakt w PGW WP RZGW w Krakowie w sprawach związanych z polityką prywatności	75
11.3.10	Okres, przez który dane osobowe będą przechowywane	75
12	Struktura instytucjonalna oraz zespół realizacyjny	76
13	Monitorowanie i ocena	79
14	Koszty i budżet	83
15	Harmonogram implementacji PPNiP	84
16	Podsumowanie nabycia nieruchomości	88
17	Załączniki	89
17.1	Tabela śledzenia postępu pozyskania nieruchomości	89
17.2	Tabela – zestawienie nieruchomości, właścicieli i oddziaływań	89
17.3	Harmonogram nabywania nieruchomości	89
17.4	Mapy z naniesionymi liniami rozgraniczającymi teren inwestycji	89
17.5	Badanie socjoekonomiczne	89
17.6	Formularz składania skarg do Konsultanta (na bazie wytycznych BŚ)	89
17.7	Raport z przeprowadzonej dyskusji publicznej nad projektem PPNiP	89
17.8	Wzór umowy dot. zajęć czasowych	89

1 Wykaz skrótów użytych w opracowaniu

Ar/ary	Jednostka powierzchni używana między innymi w rolnictwie, geodezji i leśnictwie. 1 ar jest to pole powierzchni kwadratu o boku 10 m. 1ar = 100 m ²
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
AP	Zainteresowana społeczność (ang. <i>Affected Population</i>)
Bank Światowy lub BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (ang. <i>International Bank for Reconstruction and Development</i>)
BKP	Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły (POPDOW)
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. Council of Europe Development Bank (<i>CEB</i>))
DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
EGiB	Ewidencja gruntów i budynków – ewidencja zawierająca dane m.in. stanowiące podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych, ewidencji gospodarstw rolnych
GIS	System Informacji Geograficznej (ang. Geographic Information System) – system informacji o terenie składający się z bazy danych o terenie dotyczącej określonego obszaru oraz procedur i technik dla systematycznego zbierania, aktualizacji i udostępniania danych.
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JRP	Jednostka Realizująca Projekt powołana w ramach JWP odrębna komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Kontraktu/Przedsięwzięcia
JWP/Inwestor/ Zamawiający	PGW Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Inżynier	Patrz <i>Konsultant</i>
Konsultant	Konsultant dla PGW Wody Polskie - Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie świadczący usługi w ramach Kontraktu nr 5.2: „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, pomoc techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły – AECOM Polska Sp. z o.o.
Przedsięwzięcie/ Kontrakt/ Kontrakt na roboty/Inwestycja	KONTRAKT NA ROBOTY 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko
k.c.	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.)
k.p.a.	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.)
LARPF	Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition and Resettlement Policy Framework</i>)
LARAP lub PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition & Resettlement Action Plan</i>)

MaxPP	Maksymalny poziom piętrzenia
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
NBP	Narodowy Bank Polski
NGO	Organizacja pozarządowa (<i>Nongovernmental Organization</i>)
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
OP 4.12	Oznaczenie dokumentu zawierającego zasady przeprowadzania przymusowych przesiedleń wymagane przy dofinansowaniu Zadania pożyczką Banku Światowego: Polityka Operacyjna 4.12 – Przymusowe Przesiedlenia.
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
PAP	Osoba(-y) dotknięta(-e) skutkami realizacji Projektu (<i>ang. Project Affected Person(s)</i>)
PGW WP RZGW w Krakowie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
PNRI	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych
POM	Podręcznik operacyjny Projektu
Projekt / POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
Prawo Wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2018 poz. 2268 z późn. zm.)
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
Rzeczoznawca majątkowy/biegły	Osoba fizyczna posiadająca państwowe uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
ROD	Rodzinny ogród działkowy
Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393 z późn. zm.)
Rozporządzenie w sprawie wyceny	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.)
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 933)
TO	Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości
UE	Unia Europejska
u.g.n.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.)

u.l.	Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 z późn. zm.)
u.r.o.d.	Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2176)
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
Wykonawca	Podmiot realizujący Umowę o Roboty budowlane (Firma lub osoba prawna realizująca Kontrakt na roboty 3A.3)
ZRID	Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

2 Streszczenie

Kontrakt na roboty będzie realizowany przez PGW WP RZGW w Krakowie. Nadrzędnym celem Kontraktu jest ochrona życia ludzkiego i mienia przed skutkami powodzi części miasta Krakowa zlokalizowanej na obszarze prawego brzegu rzeki Wisły. Realizacja robót pozwoli na kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe około 3000 osób i obszaru o powierzchni około 300 ha.

Przed zaangażowaniem Banku Światowego, rząd rozpoczął nabywanie gruntów przeznaczonych na ochronę przeciwpowodziową zgonie z prawem krajowym i regulacjami UE. Zanim zadanie znalazło się w Projekcie, zostały wypłacone odszkodowania dla 70 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych i prawnych i 7 nieruchomości gminnych), a dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego. Kwoty odszkodowań zostały ustalone przez Wojewodę Małopolskiego, decyzje odszkodowawcze zostały wydane w latach 2016-2019 przez Wojewodę Małopolskiego, na podstawie specustawy przeciwpowodziowej. Ze względu na fakt, iż Zadanie zostało włączone do POPDOW (znalazło się w opublikowanym 16 kwietnia 2019 r. na stronie Banku Światowego Planie Zamówień Publicznych, zaakceptowanym 20 marca 2019 r.), przygotowany został niniejszy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń.

Kontrakt na roboty będzie realizowany przez PGW WP RZGW w Krakowie. Nadrzędnym celem Kontraktu jest ochrona życia ludzkiego i mienia przed skutkami powodzi na obszarze prawobrzeżnej części miasta Krakowa. Realizacja robót pozwoli na kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe około 3000 osób i obszaru o powierzchni około 336,1 ha.

Dla tego Kontraktu pn.: „3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko” Inwestor uzyskał tytuł prany do nieruchomości.

Wojewoda Małopolski wydał dla tego Kontraktu decyzję nr 06/2015 z dnia 22 grudnia 2015, znak:WI-IX.7840.1.8.2015 o pozwoleniu na realizację inwestycji pn.: Rozbudowa prawostronnych obwałowań rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko: od km 60+325 do km 61+662 o dł. 1,337 km (odcinek 1), do km 62+017 do km 63+183 dł. 1,66 km (odcinek 2) oraz od km 63+779 do km 65+160 o dł. 1,381 km (odcinek 3) zlokalizowanych na terenie miasta Krakowa oraz w miejscowościach: Piekary i Kryspinów gmina Liszki, powiat krakowski, województwo małopolskie. Decyzja stała się ostateczna w dniu 28.01.2016 r.

Aktualnie stan pozyskiwania nieruchomości na potrzeby Inwestycji przedstawia się następująco (stan na dzień 15.05.2019):

	Całkowit a liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki publiczne	%	Działki prywatne (osoby fizyczne i prawne)	%	Nieureg. stan prawny	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe	14,6267	153	¹ 43	28,1	93	60,8	17	11,1	0	0
Zajęcia stałe (odszkodowanie wypłacone) *	10,6768	107 ²	³ 40	37,4	63	58,9	4	3,7	0	0

¹ 10 działek – nieruchomości Gminne, 33 działki – nieruchomości Skarbu Państwa,

² 7 działek – nieruchomości Gminne, 33 działki – nieruchomości Skarbu Państwa, 63 działki – nieruchomości osób fizycznych i prawnych, 4 działki – depozyt sądowy,

³ 7 działek – nieruchomości Gminne, 33 działki – nieruchomości Skarbu Państwa,

	Całkowit a liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki publiczne	%	Działki prywatne (osoby fizyczne i prawne)	%	Nieureg. stan prawny	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe (odszkodowanie niewypłacone)	3,9499	46	43	6,5	30	65,2	13	28,3	0	0
Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości	0,0110	1	1	100	0	0	0	0	0	0
Trwałe ograniczenia (odszkodowania wypłacone)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trwałe ograniczenia (odszkodowania niewypłacone)**	0,0110	1	1	100	0	0	0	0	0	0

* Pozyskanie nieruchomości odbyło się przed rozpoczęciem procedury upublicznienia PPNiP. Wykonane wyceny nieruchomości odpowiadają metodologii przyjętej w niniejszym PPNiP.

** Na dzień sporządzenia dokumentu PPNiP wartość odszkodowań w związku z trwałymi ograniczeniami nie została jeszcze określona. Wartość odszkodowań zostanie ustalona zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 8.3.

Zadaniem niniejszego PPNiP jest udokumentowanie, iż proces pozyskiwania nieruchomości na potrzeby realizacji Kontraktu odbył się zgodnie z wymaganiami określonymi w OP 4.12, ale też zapewnienie retroaktywnego stosowania zapisów OP 4.12. Ze względu na finansowanie Projektu przez Banku Światowy nabywanie gruntów w ramach tego kontraktu będzie zgodne ze wszystkimi zasadami tej Międzynarodowej Instytucji Finansującej.

Obszar realizacji robót zajmuje powierzchnię 14,64 ha i obejmuje 154 nieruchomości, z których 153 podlega zajęciu stałemu, a na jednej nieruchomości gminnej ustalono trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

92 działki objęte projektem były własnością osób fizycznych (140 osób), 1 działka była własnością osoby prawnej, 33 działki znajdowały się w zasobie Skarbu Państwa, 10 działek znajdowało się w zasobie Gminy M. Kraków, na jednej działce Gminy M. Kraków ustalono trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Ponadto 17 działek posiada nieuregulowany stan prawny (związany głównie z nieuregulowanymi stanami własnościowymi po śmierci prawowitych właścicieli tych działek).

Wszystkie działki objęte liniami rozgraniczającymi teren inwestycji, znajdują się w województwie małopolskim, na terenie dwóch powiatów: Miasta Kraków (141 działek) - miasta na prawach powiatu oraz krakowskiego (13 działek). Jak wynika ze statystyk zgromadzonych w GUS, poziom życia w tych powiatach jest stosunkowo korzystny na tle całego kraju.

Na obszarze inwestycji znajdują się wały przeciwpowodziowe, które będą modernizowane i rozbudowywane. W liniach rozgraniczających teren inwestycji nie występują zabudowania, budowle oraz struktury niemieszkalne. W przeważającej części działek prywatnych, przejętych na rzecz Skarbu

⁴ 3 działki – nieruchomości Gminne

Państwa (93 działki), powierzchnia zajęcia stałego waha się od 1 do 20 arów (75 działek). Poniżej 1 ara przejęcie dotyczy 13 działek i 5 działek powyżej 20 arów.

Realizacja przedsięwzięcia wymaga nabywania gruntów, ale nie spowoduje fizycznego i ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. Przejęte nieruchomości nie były użytkowane rolniczo a ich przejęcie ma nieistotny lub znikomy wpływ na przychody analizowanych gospodarstw domowych.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycji znajdują się trzy nieruchomości gruntowe zabudowane, jednak realizacja inwestycji nie będzie powodowała zakłóceń w codziennym funkcjonowaniu tych gospodarstw.

Na etapie badań socjoekonomicznych zidentyfikowano właścicieli i współwłaścicieli przejętych nieruchomości, którzy są uprawnieni do otrzymania odszkodowania z tytułu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych.

Ze względu na brak przesiedleń fizycznych oraz przesiedleń ekonomicznych, realizacja robót nie wpływa w żaden sposób na ograniczenie dostępu właścicieli przejętych na rzecz Skarbu Państwa działek do obiektów usługowych, kulturowych i historycznych.

3 Kluczowe definicje

Następujące kluczowe definicje są stosowane w niniejszym dokumencie:

Cena nieruchomości – wynegocjowana z właścicielem nieruchomości kwota należna właścicielowi za daną nieruchomość lub część nieruchomości oparta o określoną przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego wartość nieruchomości. Wysokość odszkodowania za nieruchomość nie będzie niższa niż koszt zastąpienia utraconego składnika aktywów bez uwzględnienia amortyzacji aktywów wynikających z wieku, stanu lub innego czynnika związanego z aktywami.

Data graniczna (ang. *Cut-off date*) - data zakończenia inwentaryzacji majątku i spisu osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu. Osobom, które znajdą się na terenie, gdzie realizowany będzie Projekt po dacie granicznej nie przysługuje prawo do odszkodowania lub innej formy pomocy. Podobnie, za środki trwałe (takie jak budynki, rośliny, drzewa owocowe i zadrzewienia) po dacie zakończenia inwentaryzacji lub alternatywnie po uzgodnionym terminie, nie będzie wypłacone odszkodowanie.

Ekonomiczne przemieszczenie - utrata ponad 20% gruntów rolnych, w przypadku gdy przychód Osoby dotkniętej skutkami realizacji Projektu (PAP) bazuje w dużej mierze na rolnictwie.

Fizyczne przesiedlenie – utrata miejsca zamieszkania lub obiektów komercyjnych, takich jak sklepy lub warsztaty lub obiektów potrzebnych do generowania przychodu.

Grupy wymagające udzielenia szczególnej pomocy – ludzie, którzy z powodu: płci, przynależności do grupy etnicznej, wieku, niepełnosprawności umysłowej lub fizycznej, trudnej sytuacji materialnej lub pozycji społecznej są bardziej narażeni na negatywne skutki przesiedleń niż inne grupy i którzy mogą mieć ograniczoną możliwość zgłoszenia roszczeń lub skorzystania z pomocy przy przesiedleniu lub też skorzystania z możliwości udziału w korzyściach związanych z inwestycją.

Koszt przesiedlenia – zakres odszkodowania za utracone dobra/nieruchomości obejmujący odtworzeniową wartość dóbr/nieruchomości oraz koszty przeprowadzenia samego przesiedlenia jak i działań związanych z przesiedleniem.

Nieruchomość gruntowa, grunt – część powierzchni ziemi, która stanowi odrębny przedmiot własności. Grunt jest rodzajem nieruchomości i zarazem rzeczą w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Przez nieruchomość gruntową należy rozumieć grunt wraz z częściami składowymi, z wyłączeniem budynków i lokali, jeżeli stanowią odrębny przedmiot własności.

Określenia używane w dokumencie PPNiP zamiennie: **grunt – nieruchomość – działka – ziemia** w zależności od kontekstu, pojęcia te używane są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- k.c. – grunt, nieruchomość;
- u.n.g. – nieruchomość, działka gruntu;
- Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów – grunt, działka ewidencyjna (w skrócie w PPNiP działka) oraz
- Polityka Operacyjna 4.12 – ziemia (ang. land).

Odszkodowanie – płacone w środkach pieniężnych lub w formie nieruchomości zamiennej za nieruchomości i aktywa, które zostały nabyte lub na które oddziałuje Projekt. Odszkodowanie jest wypłacane w czasie, kiedy nieruchomość musi zostać przekazana przez właściciela PGW WP RZGW

w Krakowie. Zgodnie z polskim prawem w tym zakresie odszkodowanie może być wypłacane od momentu, gdy decyzja wywłaszczeniowa, co do zasady, staje się ostateczna i we wszystkich przypadkach przed przejściem nieruchomości i zajęciem ich na cele budowlane.

OP 4.12 Przymusowe przesiedlenia — Polityka Operacyjna zawierająca główne zasady i procedury będące podstawą podejścia MBOiR do przymusowych przesiedleń związanych z projektami inwestycyjnymi.

Osoba dotknięta skutkami realizacji projektu (PAP) – to każda osoba, która w wyniku realizacji projektu, traci prawo do własności lub dotyka ją utrata innych korzyści związanych z posiadaną zabudowaną infrastrukturą (mieszkalną, rolniczą lub hodowlaną), utrata rocznych lub wieloletnich zbiorów i płodów lub innych powiązanych lub ruchomych aktywów, w całości lub częściowo, trwale lub okresowo. Za PAP mogą również być uznani członkowie lokalnej społeczności lub inne osoby, na które wpływ mają działania inwestycyjne.

Osoba fizyczna - prawne określenie człowieka w prawie cywilnym, od chwili urodzenia do chwili śmierci.

Osoba prawna - osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną.

Przychód – wszelkie otrzymane pieniądze, takie jak np. emerytura, wynagrodzenie za pracę, jak również przysporzenie majątkowe uzyskane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub działalności rolnej na nieruchomości, w tym ze sprzedaży takiej nieruchomości.

Przymusowe przesiedlenia – przesiedlenie jest przymusowe, kiedy jest przeprowadzane bez zgody osoby/osób przesiedlanej/przesiedlanych (wbrew jej/ich woli) lub w wyniku udzielenia zgody pod przymusem (bez możliwości wyrażenia sprzeciwu na przesiedlenie) np. przez wywłaszczenie.

Ramowy dokument dotyczący Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości (LARPF) – dokument zatwierdzony przez Bank Światowy, w oparciu o który jest opracowywany niniejszy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń. W oparciu o LARPF zostały określone formalne ramy projektu w zakresie zajęć nieruchomości.

Wszystkie zajęcia nieruchomości, zarówno stałe, jak i czasowe będą realizowane zgodnie z procedurami określonymi w prawie polskim, polityce operacyjnej Banku OP 4.12. i LARPF.

Wartość odtworzeniowa – odszkodowanie za utratę aktywów na podstawie ich wartości odtworzeniowej/rynkowej powiększonej o wszelkie koszty transakcji (na przykład podatki i opłaty rejestracyjne), której celem jest kompensacja na tyle skuteczna by zastąpić aktywa dotknięte realizacją Projektu (wartość odtworzeniową). Wartość odtworzeniowa to kwota potrzebna do zastąpienia utraconych aktywów bez uwzględniania amortyzacji aktywów wynikającej z wieku, stanu lub innego czynnika związanego z aktywami.

Wywłaszczenie - polega na pozbawieniu lub ograniczeniu służącego określonej osobie/osobom prawa rzeczowego do oznaczonej nieruchomości na mocy indywidualnego aktu prawnego.

Zakup/dobrowolna sprzedaż – transakcja odpłatnego nabycia prawa do nieruchomości od osoby której to prawo przysługuje za zaakceptowaną przez obie strony cenę wówczas, gdy właściciel ma możliwość odmówienia tej transakcji (tj. chętny kupujący/chętny sprzedawca). Jeśli konieczne jest wywłaszczenie wówczas nabycie nie jest uważane za dobrowolne.

Zasoby nieruchomości (wg u.g.n.) – Publiczne zasoby nieruchomości ustawodawca usankcjonował w art. 20 u.g.n. Zasoby zostały podzielone według własności. Wyróżniono zasób nieruchomości Skarbu Państwa (art. 21 i 21 a u.g.n.) oraz zasoby nieruchomości poszczególnych rodzajów jednostek samorządu terytorialnego – gminy (art. 24 u.g.n.), powiatu (art. 25 a u.g.n.) i województwa (art. 25 c u.g.n.). Przepis art. 20 u.g.n. nie odnosi się do zasobów nieruchomości innych właścicieli niż wymienieni powyżej.

4 Wprowadzenie

W ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły przewidziano realizację najpilniejszych zadań z zakresu ochrony przed powodzią w obrębie wybranych części dorzecza rzeki Odry i Wisły.

W Projekcie zawarto 3 Komponenty inwestycyjne obejmujące działania związane z poprawą bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w obrębie: Dolnej i Środkowej Odry (Komponent 1), Kotliny Kłodzkiej - górską i wyżynną część zlewni Nysy Kłodzkiej (Komponent 2) oraz Górnej Wisły (Komponent 3).

Komponent 1 obejmuje różnorodne działania realizowane w obrębie rozległego odcinka Odry o łącznej długości ok. 440 km (tzw. Odra swobodnie płynąca).

Całość koniecznych do wykonania w tym obszarze prac podzielono na trzy Podkomponenty:

- 1A - Ochrona przed powodzią obszarów na terenie województwa zachodniopomorskiego,
- 1B - Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze,
- 1C - Ochrona przed powodzią miasta Słubice.

Komponent 2 Projektu realizowany będzie w obrębie Kotliny Kłodzkiej, która obejmuje górską i wyżynną część zlewni Nysy Kłodzkiej. W ramach Komponentu 2 realizowane będą dwa Podkomponenty:

- 2A - Ochrona czynna (obejmuje budowę czterech suchych zbiorników przeciwpowodziowych),
- 2B - Ochrona bierna (obejmuje zabezpieczenie przeciwpowodziowe terenów położonych wzdłuż czterech głównych rzek Kotliny Kłodzkiej).

Celem Komponentu 3 - Ochrona przed powodzią Górnej Wisły jest realizacja działań dla ograniczenia zagrożeń związanych z ryzykiem powodziowym na wybranych obszarach, w ramach sukcesywnego podnoszenia bezpieczeństwa powodziowego w zlewni Górnej Wisły.

Komponent 3 jest podzielony na następujące Podkomponenty:

- Podkomponent 3A - Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki,
- Podkomponent 3B - Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu,
- Podkomponent 3C - Bierna i czynna ochrona w zlewni Raby,
- Podkomponent 3D - Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu.

W ramach Projektu realizowane będą jeszcze dwa Komponenty, które nie obejmują prac budowlanych związanych z działaniami inwestycyjnymi, ani też nie powodują przymusowego pozyskania gruntów:

Komponent 4 Wzmocnienie instytucjonalne i modernizacja systemu prognozowania,

Komponent 5 Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla Kontraktu pn.: „3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko, realizowanego w ramach Komponentu 3 - Ochrona przed powodzią Górnej Wisły jako jeden z elementów inwestycyjnych Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW).

Projekt OPDOW, jest realizowany przy pomocy środków finansowych z międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Międzynarodowego Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy) (umowa pożyczki nr 8524 PL z dnia 10 września 2015 r.), Banku Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa ramowa pożyczki nr LD 1866 z dnia 24 maja 2016 r.) jak również przy wsparciu środków z Funduszu Spójności Unii Europejskiej (POLiŚ 2014 - 2020) oraz Budżetu Państwa.

Celem Projektu OPDOW jest zabezpieczenie przed powodzią osób mieszkających w wybranych obszarach dorzecza Odry i dorzecza górnej Wisły oraz wzmocnienie zdolności instytucjonalnych administracji publicznej do bardziej skutecznego ograniczania skutków powodzi. W wyniku realizacji Projektu powstanie infrastruktura zarządzania powodziowego wraz z powiązanymi z nią środkami technicznymi w trzech wyodrębnionych obszarach Polski: (I) dorzecze Środkowej i Dolnej Odry; (II) Kotlina Kłodzka (dorzecze Nysy Kłodzkiej); oraz (III) dorzecze Górnej Wisły.

W zakresie dokonywania zajęć nieruchomości formalne ramy Projektu określa Ramowy Plan Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń dostępny pod adresem internetowym:

http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwania_Nieruchomosci.pdf

Wersję papierową można uzyskać na żądanie do wglądu lub przejrzeć pod adresem:

- Lokalne biuro PIU zlokalizowane pod adresem: PGW WP RZGW w Krakowie
ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków
- Biuro PCU zlokalizowane pod adresem: BKPOPDOW, ul. Jaworowa 9, 53-123 Wrocław.

Obszar realizacji robót obejmuje 154 nieruchomości, z których 153 podlega zajęciu stałemu, a na jednej nieruchomości gminnej ustalono trwałe ograniczenie sposobu korzystania. 33 nieruchomości znajdowały się w zasobie Skarbu Państwa a 120 nieruchomości stało się własnością Skarbu Państwa z dniem w którym decyzja PNRI stała się ostateczna.

Na wyłączeniach nieruchomościach nie ma zabudowań.

Wg stanu na dzień 15maja 2019 r. Wojewoda Małopolski wydał dla 81 nieruchomości właścicieli prywatnych decyzje dotyczące wysokości odszkodowania. Odszkodowania wypłacono dla 70 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych i prawnych i 7 nieruchomości gminnych), a dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego tj. z zastosowaniem procedury specjalnej, o której mowa w pkt 8.2.3. Dla 6 nieruchomości wypłata odszkodowania jest w toku. W przypadku 1 nieruchomości, Właściciel złożył skargę do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania.

Dla pozostałych nieruchomości wysokość odszkodowania jest aktualnie określana w drodze decyzji przez Wojewodę Małopolskiego, na podstawie przedmiotowych decyzji będą realizowane kolejne wypłaty odszkodowań. W odniesieniu do 7 nieruchomości Wojewoda Małopolski nie ustalił wysokości odszkodowania, z uwagi na fakt, iż brak jest możliwości ustalenia osób, które

legitymowałyby się prawem własności do ww. działek i nie można ustalić podmiotu uprawnionego do otrzymania odszkodowania. W tych sprawach postępowanie odszkodowawcze zostało umorzone. Dla tych przypadków Konsultant przewiduje działania opisane w pkt 8.2.3.

Uzyskana decyzja PNRI stanowi podstawę do uporządkowania stanu prawnego nieruchomości, znajdujących się pod wałami przeciwpowodziowymi przez dokonanie wpisów w księdze wieczystej oraz katastrze nieruchomości. Wpisy do księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości, po wydanej decyzji PNRI, ujawnią nowego właściciela gruntów znajdujących się w liniach rozgraniczających teren inwestycji, którym stał się Skarb Państwa.

W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym odszkodowanie zostanie przekazane do depozytu sądowego i zostanie odpowiednio wypłacone spadkobiercom z depozytu sądowego po uregulowaniu ich stanu prawnego.

Niniejszy PPNiP ma na celu udokumentowanie procesu pozyskania gruntów i ocenę, czy spełnia on wymagania OP 4.12 lub czy są jakieś luki, które muszą być wypełnione.

4.1 OPIS KONTRAKTU

Przedsięwzięcie objęte niniejszym PPNiP będzie realizowane w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły jako Kontrakt 3A.3 Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko.

Kontrakt został podzielony na 3 odcinki (Zadanie nr 1, nr 2 oraz nr 3) zgodnie ze wskazanym poniżej kilometrażem. Sumaryczna długość odcinków podlegających rozbudowie wynosi 3 884 m.

Planowane prace obejmują rozbudowę polegającą na podwyższeniu i poszerzeniu korpusu obwałowań na trzech odcinkach:

- Zadanie nr 1 km 60+325 do km 61+662 (km ewidencyjny wału) prawostronnego obwałowania rz. Wisły na długości 1337 m, km 59+735 – 62+000 (km rzeki);
- Zadanie nr 2 km 62+017 do km 63+183 (km ewidencyjny wału) prawostronnego obwałowania rz. Wisły na długości 1166 m, km 63+080 – 63 865 (km rzeki);
- Zadanie nr 3 km 63+779 do km 65+160 (km ewidencyjny wału) prawostronnego obwałowania rz. Wisły na długości 1381 m, km 64+211 – 66+300 (km rzeki).

Ponadto w ramach projektowanego Przedsięwzięcia planuje się przebudowę/rozbudowę lub budowę obiektów wałowych, przesłon przeciwnieckiowych oraz kolidujących z obiektem wałowym sieci uzbrojenia terenu.

Nadrzędnym celem Kontraktu jest ochrona życia ludzkiego i mienia przed skutkami powodzi na obszarze prawobrzeżnej części miasta Krakowa – dzielnicy Podgórze, oraz miejscowości: Kryspinów i Piekary, gmina Liszki, gdyż inwestycja stanowi dokończenie przeprowadzonych w ubiegłych latach prac związanych z rozbudową obwałowań Wisły i pozwoli na kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe tego obszaru. Dodatkowo obecny stan techniczny obwałowań nie spełnia parametrów wymaganych dla budowli o I klasie ważności obiektów hydrotechnicznych m.in. ze względu na niedostateczne zagęszczenie, wysokość i szerokość wału.

Projektowana rozbudowa wału wiąże się również z budową dróg serwisowych oraz z rozbudową przejazdów wałowych, które w momencie zagrożenia powodziowego, zapewnią dojazd do wału

wiślanego dla służb ratowniczych i ułatwią prowadzenie akcji ratowniczej, zapewnią także dojazd do stanowiska motopomp, które umożliwią prowadzenie awaryjnych pompowań.

Realizacja Kontraktu będzie chronić obszar o łącznej powierzchni ponad 336,1 ha. Kontrakt obejmuje rozbudowę prawostronnych obwałowań rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko o łącznej długości 3,884 km. Korpus obwałowań zostanie podwyższony i poszerzony na 3 odcinkach wskazanych powyżej. Korpus obwałowań zostanie rozbudowany nasypem ziemnym, a korona wału od km 63+153 do km 63+183 (km ewidencyjny wału) będzie podwyższona poprzez wybudowanie żelbetowego muru o długości 30 m.

Jednostką Wdrażania Projektu (JWP) dla Kontraktu jest PGW Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

4.1.1 Działanie wymagające nabywania gruntów

W ramach działań wymagających nabywania gruntów planuje się podwyższenie i poszerzenie korpusu obwałowań, zostaną również wybudowane półki wałowe od strony zawala i międzywała (w większości przejezdne), drogi technologiczne i serwisowe w międzywale, a także pasy technologiczne od strony zawala i międzywała. Przewiduje się także budowę wjazdów, zjazdów i rozbudowę przejazdów wałowych oraz budowę przepustu drogowego i placu manewrowego na koronie wału. Drogi na koronie wału, przejazdach i zjazdach wałowych oraz drogi technologiczne na półkach wałowych zostaną utwardzone kłińcem lub asfaltem. Istniejące przepusty wałowe zostaną rozbudowane oraz wybudowany zostanie nowy przepust wałowy w miejsce istniejącego. W rejonie przepustów wybudowane zostaną schody skarpowe oraz nastąpi przebudowa rowów melioracyjnych. Przeprowadzone zostaną roboty rozbiórkowe: istniejącego zjazdu w międzywale, istniejącego przepustu wałowego, istniejących schodów skarpowych oraz obiektów wałowych, które podlegają rozbudowie. Wybudowana zostanie przesłona przeciwfiltracyjna w podłożu wału przy jego stopie odwodnej oraz odcinkowa przesłona przeciwfiltracyjna w koronie wału. Korpus wału zostanie miejscowo zabezpieczony poprzez uszczelnienie bentomatą. Zostaną przeprowadzone roboty ziemne na niwelacji terenu od strony międzywała, a także lokalnie na zawalu.

4.1.2 Działanie niewymagające nabywania gruntów

W ramach działań niewymagających nabywania gruntu, fragment pasa drogowego drogi publicznej (działka 4/2 zlokalizowana w jednostce ewidencyjnej Podgórze, w obrębie 77, pozostająca własnością Gminy M. Kraków) zostanie funkcjonalnie związany z obiektem hydrotechnicznym. Właściciel z powodu nałożonego na części tej działki trwałego ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości nie będzie mógł zmienić jej parametrów dostosowanych do wymagań przeciwpowodziowych.

4.2 OBSZAR REALIZACJI KONTRAKTU

Planowane Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w Polsce, w województwie małopolskim na terenie Miasta Kraków (gm. miejska Kraków) oraz miejscowości Piekary i Kryspinów (gm. Liszki), powiat krakowski.

Kontrakt został podzielony na trzy odcinki:

Zadanie 1: prawy wał rzeki Wisły w km 60+325 do km 61+662 (km ewidencyjny wału):

Początek prawego obwałowania rzeki Wisły (km 60+325) łączy się z prawostronnym obwałowaniem rzeki Skawinki, natomiast koniec przedmiotowego odcinka obwałowania (km 61+662) dochodzi do wysokiego brzegu (Góra Grodzisko 279,9 m n.p.m.). Obwałowanie przebiega równoległe do rzeki Wisły z kierunku południowego w kierunku północnym. Administracyjnie obwałowanie zlokalizowane jest na obszarze miasta Kraków (gmina Miasto Kraków).

Zadanie 2: prawy wał rzeki Wisły w km 62+017 do km 63+183 (km ewidencyjny wał):

Początek prawego obwałowania rzeki Wisły (km 62+017) łączy się z wysokim brzegiem (Góra Grodzisko), natomiast koniec przedmiotowego odcinka obwałowania (km 63+183) dochodzi do wzgórza, na którym zlokalizowane jest Opactwo Benedyktynów w Tyńcu. Obwałowanie przebiega równoległe do rzeki Wisły z kierunku południowego w kierunku północno – wschodnim. Administracyjnie obwałowanie zlokalizowane jest na obszarze miasta Krakowa (gmina Miasto Kraków).

Zadanie 3: prawy wał rzeki Wisły w km 63+779 do km 65+160 (km ewidencyjny wał):

Początek prawego obwałowania rzeki Wisły (km 63+779) łączy się z terenem istniejącym ok. 54 m za nasypem drogowym – ul. Promową (dochodzi do drogi równoległej do ul. Promowej), natomiast koniec przedmiotowego obwałowania (km 65+160) dochodzi do nasypu drogowego autostrady A4 (przy Stopniu Wodnym Kościuszk). Obwałowanie przebiega równoległe do rzeki Wisły z kierunku południowo-zachodniego w kierunku północno – wschodnim. Administracyjnie obwałowanie zlokalizowane jest na obszarze miasta Kraków (gmina Miasto Kraków) oraz miejscowości Piekary i Kryspinów (gmina Liszki).

Lokalizację Przedsięwzięcia zaprezentowano na zamieszczonym poniżej rysunku.

Rysunek 1 Lokalizacja Przedsięwzięcia

Źródło: Opracowanie własne

Teren Przedsięwzięcia stanowią obszary rolniczo - łąkowe z zielenią śródpolną (krzewy i kępy drzew). Obecnie znajdują się tu (zgodnie z wypisami z EGİB): pastwiska trwałe (PsIII, PsIV, PsV), grunty zadrzewione i zakrzaczone (LzIV), nieliczne lasy (LsIV), grunty orne (RII, RIlla, RIllb, RIVa), łąki trwałe (łIII, łIV, łV) i tereny różne (Tr) oraz grunty pod stawami (WsriV), drogi (dr), rowy (W) i nieużytki (N).

4.2.1 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Analizowane Przedsięwzięcie znajduje się częściowo w obrębie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obszaru Tynec – Osiedle przyjętego uchwałą nr LXIII/898/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2012 r. W granicach lokalizacji przedmiotowego Przedsięwzięcia w obrębie MPZP ustalono następujące przeznaczenie terenu:

Zadanie nr 1 – prawy wał rzeki Wisły w km 60+325 do km 61+662 (km ewidencyjny wału)

Fragment inwestycji znajduje się w obrębie obszaru oznaczonego, jako ZL – lasy. W obrębie tego obszaru obowiązuje zakaz zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną oraz zakaz budowy ogrodzeń. Na pozostałym obszarze brak miejscowych planów.

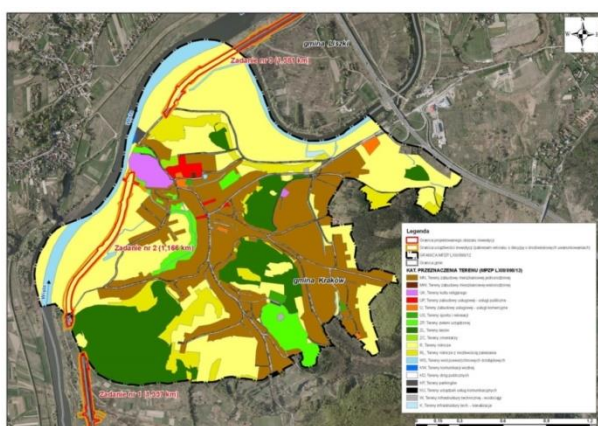
Zadanie nr 2 – prawy wał rzeki Wisły w km 62+017 do km 63+183 (km ewidencyjny wału)

Zlokalizowane jest w całości w obrębie ww. planu. W granicach lokalizacji inwestycji zgodnie z MPZP ustalono następujące przeznaczenie terenu: R1, R2 – tereny rolnicze; WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych; KDW – tereny dróg wewnętrznych. Dodatkowo analizowane Przedsięwzięcie w zakresie Zadania 2 graniczy z UK1 – tereny kultu religijnego; ZP2 – tereny zieleni urządzonej w obrębie, których obowiązuje zakaz prawa zabudowy w tym również lokalizacji obiektów tymczasowych, budowy ogrodzeń oraz zakaz nasadzania zieleni wysokiej za wyjątkiem szpaleru zieleni wysokiej wzdłuż cieków wodnych; ZL – lasy, w obrębie tego obszaru obowiązuje zakaz zabudowy niezwiązanej z gospodarką leśną oraz zakaz budowy ogrodzeń.

Zadanie nr 3 – prawy wał rzeki Wisły w km 63+779 do km 65+160 (km ewidencyjny wału)

Część przedmiotowego Zadania znajduje się w obrębie ww. planu, na pozostałym obszarze w rejonie przysiółka Kąty brak miejscowych planów. Zgodnie z MPZP podstawowe przeznaczenie obszaru w obrębie, którego zlokalizowane jest niniejsze przedsięwzięcie to R1 – tereny rolne; KDL – tereny dróg publicznych oraz RL – tereny rolnicze z możliwością zalesienia – w obrębie tego obszaru obowiązuje zakaz prawa zabudowy w tym również lokalizacji obiektów tymczasowych.

Rysunek 2 Lokalizacja Przedsięwzięcia na tle MPZP

Źródło: Opracowanie własne

Uzyskanie decyzji PNRI jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

4.3 WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE

- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 20 maja 2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla Przedsięwzięcia pn.: „Projekt rozbudowy wałów p. powodziowych rzeki Wisły w Krakowie: Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko” znak: OO.4233.8.2014.BM.
- Decyzja Marszałka Województwa Podkarpackiego z dnia 7 lipca 2015 r., znak OS.II.7322.29.2015.RD o udzieleniu Małopolskiemu Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych – rozbudowę wałów przeciwpowodziowych dla Kontraktu pn. „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie: - Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko”.
- Decyzja Wojewody Małopolskiego nr 06/2015 z dnia 22 grudnia 2015, znak:WI-IX.7840.1.8.2015 o pozwoleniu na realizację inwestycji pn.: Rozbudowa prawostronnych obwałowań rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko: od km 60+325 do km 61+662 o dł. 1,337 km (zadanie 1), od km 62+017 do km 63+183 dł. 1.66 km (zadanie 2) oraz od km 63+779 do km 65+160 o dł. 1,381 km (zadanie 3) zlokalizowanych na terenie miasta Krakowa oraz w miejscowościach: Piekary i Kryspinów gmina Liszki, powiat krakowski, województwo małopolskie.

Wszystkie w/w decyzje wydane zostały na dotychczasowego Inwestora, którym był Marszałek Województwa Małopolskiego w imieniu i na rzecz, którego działał Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Od 1 stycznia 2018 r. na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w prawa i obowiązki związane z realizacją przedmiotowego Projektu wstąpiło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

4.4 ZMIANY PRAWNE

Od 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, która zmieniła między innymi dotychczasową strukturę organów oraz zasady gospodarowania wodami. Nowe przepisy uchwalono przede wszystkim w celu pełnego wdrożenia do polskiego porządku prawnego Ramowej Dyrektywy Wodnej. W miejsce dotychczasowej struktury administracji rządowej jaką był Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz podległe mu regionalne zarządy gospodarki wodnej jako jednostki terytorialne oraz ulokowane w strukturze samorządowej Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych, powołane zostało Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które będzie zarządzać całościowo wszystkimi szeroko rozumianymi zagadnieniami związanymi z zasobami wodnymi Polski.

W skład Wód Polskich wchodzi następujące jednostki organizacyjne: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie, regionalne zarządy gospodarki wodnej, zarządy zlewni oraz nadzory wodne. Określone kompetencje i zadania zostały przydzielone tym jednostkom organizacyjnym i organom wyodrębnionym w ramach struktury PGW WP. JRP, która do 31.12.2017 r. działała w ramach Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, aktualnie znajduje się w strukturach Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ustawodawca uregulował w art. 536 kwestie dotyczące przeniesienia na Wody Polskie praw i obowiązków z umów i decyzji dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych na wodach publicznych będących własnością Skarbu Państwa oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych, realizowanych dotychczas przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, województwa, marszałków województw lub właściwe wojewódzkie jednostki organizacyjne.

Zadania opisane w niniejszym PPNiP do 31.12.2017 r. były realizowane przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, a od 01.01.2018 r. są realizowane przez PGW WP RZGW w Krakowie, w którego strukturze aktualnie funkcjonuje JRP. Opisane powyżej zmiany prawne nie mają wpływu na dotychczasowe przepisy dotyczące nabywania nieruchomości, ustalania formy i wysokości odszkodowania oraz wypłat odszkodowań. Nabywanie nieruchomości odbywa się na podstawie przepisów specustawy przeciwpowodziowej oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Instrumenty korygujące niespójności pomiędzy OP 4.12 a prawem polskim opisano szczegółowo w rozdziale 8.3 Przyjęte mechanizmy pozyskiwania praw do nieruchomości.

5 Podstawowe zasady przyjęte w PPNiP

Niniejszy PPNiP ma na celu udokumentowanie procesu pozyskania gruntów i ocenę, czy spełnia on wymagania OP 4.12 lub czy są jakieś luki, które muszą być wypełnione.

Zgodnie z polityką Banku Światowego, o ile nie zostaną zaplanowane i wdrożone odpowiednie środki minimalizujące i zapobiegające, zajęcia nieruchomości mogą tworzyć i wzmacniać nierówności społeczne, powodować wykluczenia społeczne oraz skutkować trwałymi szkodami środowiskowymi. W związku z tym w procesie projektowania i wdrażania procesu pozyskiwania nieruchomości i przesiedleń kierowano się poniższymi zasadami:

1. Zapewniono minimalizację, a w miarę możliwości unikano dokonywania stałych zajęć nieruchomości. Tam, gdzie nie dało się uniknąć dokonywania stałych zajęć, zastosowanie mają procedury i wymagania określone w niniejszym PPNiP, a dotyczące minimalizowania wpływu zajęć nieruchomości na zainteresowane strony.
2. Procedury wyłączeniowe zapewnią poprawę warunków życia ludności, a co najmniej ich odtworzenie do poziomu sprzed realizacji projektu.
3. Wszystkie osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu wezmą udział w konsultacjach społecznych na równych zasadach, z uwzględnieniem potrzeb grup szczególnie wrażliwych. Otrzymają one również możliwość skutecznego udziału w procesie rozwoju Projektu oraz dostęp do mechanizmów składania skarg i wniosków.
4. Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu mają dostęp do uczciwej, sprawiedliwej i niedrogiej procedury odwoławczej przed niezależnym organem lub przed sądem oraz do przeprowadzenia tej procedury bez zbędnej zwłoki.
5. Wszystkie zajęcia nieruchomości, zarówno stałe, jak i czasowe są realizowane zgodnie z procedurami określonymi w prawie polskim i OP 4.12. PPNiP jest zgodny z LARPF (zob. http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwanie_Nieruchomosci.pdf).
6. PPNiP dotyczy stałych lub czasowych zajęć nieruchomości, a także stałych lub czasowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości, w szczególności skutkujących utratą (czasową lub całkowitą) źródeł dochodu albo obniżeniem standardu życia.
7. Wdrażanie PPNiP będzie monitorowane i dokumentowane, a po zakończeniu zostanie poddane ocenie przez Bank Światowy.
8. Proces partycypacji społecznej, działania osłonowe i minimalizujące były prowadzone przy założeniu konieczności zapewnienia równego traktowania bez względu na wiek, pochodzenie etniczne, płeć czy niepełnosprawność osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu. Szczególną uwagę poświęcono tym gospodarstwom domowym, których członkowie/członki należą do szczególnie wrażliwych grup społecznych.
9. PPNiP jest integralną częścią Projektu. Pełne koszty związane z koniecznością zaplanowania i wdrożenia działań kompensacyjnych zostaną włączone do kosztów i korzyści Projektu.
10. Kompensacja dla osób dotkniętych ekonomicznie skutkami realizacji Projektu nastąpi przed rozpoczęciem robót budowlanych na wyłączonej nieruchomości.

11. W ramach działań kompensacyjnych, zgodnie z politykami Banku Światowego, priorytetem jest odszkodowanie „ziemia za ziemię” realizowane poprzez przyznanie nieruchomości o podobnym potencjale produkcyjnym i lokalizacji.

Wypłata odszkodowania pieniężnego za utracony majątek może być właściwa w przypadku, kiedy źródła utrzymania opierają się na gruntach, ale grunty zajęte na cele projektu stanowią niewielką część⁵ majątku dotkniętego skutkami realizacji projektu, a pozostała część jest ekonomicznie rentowna lub źródła utrzymania nie opierają się na gruntach. Poziom odszkodowania pieniężnego powinien być wystarczający, aby odtworzyć utraconą nieruchomość oraz inny majątek według pełnej wartości odtworzeniowej na rynku lokalnym.

Odszkodowanie pieniężne będzie stosowane również tam, gdzie osoba ekonomicznie dotknięta skutkami Projektu wyraża wolę otrzymania rekompensaty pieniężnej oraz gdzie brak jest odpowiedniej nieruchomości zamiennej.

Z przeprowadzonych badań socjoekonomicznych wynika, że przejścia mają nieistotny lub znikomy wpływ na przychody gospodarstw domowych właścicieli przejmowanych nieruchomości.

Ze względu na niewielkie powierzchnie przejmowanych nieruchomości, brak ich użytkowania w sposób rolniczy i pozarolniczy oraz brak wpływu na przychody gospodarstw domowych, osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu wyraziły w większości wolę pieniężnej formy odszkodowania.

Pozostałe osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu, które początkowo wskazały formę odszkodowania „ziemia za ziemię”, ze względu na brak dostępności nieruchomości zamiennych o niewielkiej powierzchni i przybliżonej lokalizacji ostatecznie zdecydowały się na odszkodowanie pieniężne.

12. Wykonawca własnym staraniem uzyska teren pod zajęcie czasowe, negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości będzie się kierował zasadami określonymi w niniejszym PPNiP (proces ten będzie monitorowany przez JRP i Konsultanta oraz będzie odbywał się na zasadzie dobrowolności i na zasadach określonych w umowie zawartej pomiędzy właścicielem nieruchomości a Wykonawcą robót) (wzór umowy - załącznik nr 8).
13. Wykonawca będzie uzgadniał i przekazywał Inwestorowi informacje dotyczące wszystkich zawieranych umów na zajęcia czasowe. Czasowe zajęcie nieruchomości na potrzeby realizacji Kontraktu jest możliwe jedynie za dobrowolnie wyrażoną zgodą właściciela nieruchomości. Przed dokonaniem zajęcia czasowego nieruchomości, Wykonawca przeprowadzi szczegółową inwentaryzację i wykona dokumentację fotograficzną w/w nieruchomości.
14. Nieruchomości podlegające zajęciom czasowym po zakończeniu robót zostaną przywrócone, zgodnie z zawartą umową, do stanu pierwotnego i zwrócone w stanie dobrym tak, aby umożliwić ich właścicielom lub użytkownikom korzystanie z tych nieruchomości w sposób, w jaki czynili to przed realizacją Projektu.
15. Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, wskazane w decyzji PNRI, co do zasady będą rekompensowane w formie pieniężnej. Wysokość takiego odszkodowania będzie uwzględniała utratę rynkową wartości nieruchomości.

---

⁵ Jako zasada ogólna, może znaleźć zastosowanie to w przypadku, kiedy zajęta nieruchomość stanowi mniej niż 20% łącznej powierzchni produkcyjnej.

16. Niezależnie od tytułu prawnego do nieruchomości, wszystkie osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu otrzymają wsparcie różnego rodzaju, zgodnie z Matrycą Działań Kompensujących znajdującą się w niniejszym PPNiP. Brak tytułu prawnego do nieruchomości nie powinien być przeszkodą dla otrzymania kompensacji i/albo wsparcia innego rodzaju. Szczegółowe zasady pozyskiwania nieruchomości, prowadzenia procedury udziału społecznego oraz działania minimalizujące, zapobiegawcze, osłonowe i kompensacyjne zostały określone w niniejszym PPNiP.

W razie potrzeby, PPNiP będzie podlegał aktualizacji w miarę postępu realizacji Projektu oraz pojawiania się nowych okoliczności faktycznych i prawnych.

Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i realizacji jego celów, zostanie ona oceniona i udokumentuje działania, które bezpośrednio wpłynęły na PAP i ustanowiły standard życia równy lub lepszy niż poziom ich życia przed realizacją Projektu.

6 Minimalizacja wpływu

6.1 ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNE

W świetle OP 4.12 za oddziaływania społeczne związane z wywłaszczeniami uznaje się wszelkie bezpośrednie straty, ekonomiczne i społeczne, wynikające z wywłaszczenia nieruchomości, stałego ograniczenia dotychczasowego sposobu użytkowania lub dostępu do nieruchomości. W związku z tym dla oceny istotności oddziaływań społecznych jako podstawowe kryterium przyjmuje się procentowy stosunek całej nieruchomości i jej wywłaszczonej części. Należy też uwzględnić dane pozyskane w trakcie badania socjoekonomicznego.

Dla oszacowania oddziaływań społecznych na potrzeby niniejszego PPNiP przyjęto następujące kryteria, zgodne z OP 4.12:

- oddziaływania drugorzędne – w przypadku gospodarstw rolnych będą to oddziaływania, gdzie przejęciu podlega mniej niż 10% areалу produkcyjnego gospodarstwa lub zasobów, przy jednoczesnym braku relokacji fizycznej. W przypadku innych nieruchomości za oddziaływania drugorzędne uznano oddziaływania, gdzie utracie podlega mniej niż 20% ziemi lub zasobów, przy jednoczesnym braku relokacji fizycznej.

- oddziaływania istotne – w przypadku gospodarstw rolnych za istotne uznano te oddziaływania, gdzie utracie podlega więcej, niż 10% areалу produkcyjnego gospodarstwa lub zasobów albo linia podziału nieruchomości przebiega w sposób uniemożliwiający prowadzenie na nieruchomości produkcji rolnej/sadowniczej. W przypadku nieużytków oraz nieruchomości innych, niż rolne za oddziaływania istotne należy uznać utratę więcej, niż 20% ziemi.

Dla wprowadzenia podziału na oddziaływania istotne i drugorzędne przyjęto, zgodnie z Politykami Operacyjnymi Banku Światowego, wartość 10%, ponieważ dla części mieszkańców prowadzących gospodarstwa rolne utrata 10% i więcej powierzchni areалу produkcyjnego gospodarstwa będzie skutkowałą pewnym ograniczeniem dochodów z upraw rolnych; nie będzie jednak w istotny sposób wpływać na ekonomiczną opłacalność gospodarowania z uwagi na strukturę powierzchniową tych gospodarstw rolnych.

Jednocześnie należy mieć na względzie lokalną specyfikę położenia wywłaszczanych nieruchomości.

6.1.1 Występowanie oddziaływań istotnych

W przypadku terenów będących własnością Gmin oraz Skarbu Państwa oddziaływania uznano za nieistotne, ponieważ pozyskanie nieruchomości od tych podmiotów nie wywiera istotnego wpływu na ich sytuację i funkcjonowanie.

Dla planowanego Kontraktu nie występują oddziaływania związane z koniecznością dokonania relokacji fizycznej gospodarstw domowych lub gospodarstw rolnych.

W związku z realizacją Kontraktu nie występują istotne oddziaływania na PAP. Brak jest przesiedleń fizycznych i ekonomicznych. We wszystkich przypadkach stwierdzono, że oddziaływania związane z realizacją Kontraktu będą nieistotne.

PAP pozytywnie wypowiedali się o realizacji inwestycji, dzięki której zostanie zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe w okolicy Krakowa.

Wśród głównych tematów, które podnosili ankietowani w trakcie badań znalazły się kwestie dotyczące resztówek oraz odszkodowań za wyłączone nieruchomości. PAP zostali poinformowani o zasadach, opracowanych w PPNiP, dotyczących „resztówek” oraz sposobu ustalania wysokości odszkodowania za przejęte nieruchomości.

Oddziaływania na poszczególne gospodarstwa opisano w Załączniku nr 2 Zestawienie nieruchomości, właścicieli i oddziaływań.

6.2 DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE

1. Prace projektowe były prowadzone tak by zminimalizować liczbę działek niezbędnych do pozyskania.
2. Z uwagi na względy formalnoprawne, w okresie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o PNRI stała się ostateczna, nie doszło do ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości przejęte na rzecz Skarbu Państwa. W związku z tym wysokość odszkodowania jest aktualnie określana w drodze decyzji Wojewody Małopolskiego, w oparciu o operaty szacunkowe opracowane przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Operaty opracowane w sposób rzetelny, obiektywny i niezależny stanowią podstawę ustalenia wysokości odszkodowania.
Dotychczasowemu właścicielowi przysługuje odwołanie się od decyzji Wojewody ustalającej wysokość odszkodowania. W takiej sytuacji PAP może złożyć wniosek o wypłatę niespornej części odszkodowania określonego w decyzji Wojewody a wypłata tej kwoty nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.
Część właścicieli przejmowanych nieruchomości otrzymała już odszkodowanie w formie pieniężnej. Dla pozostałych właścicieli wysokość odszkodowania jest aktualnie ustalana w drodze decyzji, na podstawie której będą realizowane kolejne wypłaty odszkodowań.
Dotychczasowy właściciel otrzymuje cenę za nieruchomość odpowiadającą rzeczywistej szkodzie, a tym samym zminimalizowany zostanie negatywny wpływ utraty własności nieruchomości na jego sytuację majątkową.
3. Wszelkie koszty związane z prowadzeniem działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływania zostaną wliczone w koszty Projektu.
4. Każda wyłączonego osoba będzie uprawniona do nieodpłatnego użytkowania gruntu w dotychczasowy sposób do czasu uzyskania odszkodowania lub (w przypadku nieosiągnięcia porozumienia co do wysokości odszkodowania) jego niespornej części.
5. PAP zostaną powiadomione o fizycznym rozpoczęciu robót przez Inwestora z takim wyprzedzeniem, które pozwoli na zakończenie gospodarowania na nieruchomości, lecz nie krótszym niż 30 dni. Inwestor może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu, jeżeli zmiana ta nie będzie kolidowała z Harmonogramem realizacji robót.
6. W przypadku działek, na których prowadzi się działalność rolniczą wydanie nieruchomości nastąpi po okresie zbiorów obecnych upraw, w danym roku wegetacyjnym przeznaczonym dla danej uprawy. Jeżeli uprawy nie zostaną zebrane, wypłacony zostanie ekwiwalent pieniężny.
7. Na czas prowadzenia robót zapewniony zostanie nadzór inwestycyjny w porozumieniu z właścicielami sieci infrastruktury. Właściciele tych sieci zostaną wyprzedzająco powiadomieni przez Wykonawcę robót o terminie rozpoczęcia prac.
8. Przed rozpoczęciem robót Inwestor przeprowadzi szeroko zakrojoną akcję informacyjną o planowanej realizacji Kontraktu oraz uruchomieniu punktu informacyjnego dla osób objętych oddziaływaniem Kontraktu, gdzie będą mogły wносить swoje wnioski i uwagi do prowadzonych robót budowlanych i planowanych zajęć. Przygotowana zostanie i rozesłana

do wszystkich osób objętych oddziaływaniem kontraktu broszura informacyjna z informacją o możliwości zgłaszania skarg (zgodnie z zapisami PPNiP) wraz z podaniem danych do Kontakt. W ramach akcji informacyjnej PAP zostaną poinformowani również o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości czyli tzw. „resztówki”, jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod realizację Kontraktu pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej). W trakcie badania socjoekonomicznego właściciele, którzy byli zainteresowani wykupem pozostałej po wywłaszczeniu części nieruchomości, byli informowani o procedurze wykupu „resztówek” opisanej w niniejszym PPNiP w pkt 8.2.4.

Tam, gdzie pozostałe po wywłaszczeniu części nieruchomości nie będą nadawały się do wykorzystywania na dotychczasowe cele zgodnie z przeznaczeniem nieruchomości (tzw. „resztówki”) Inwestor po przeprowadzeniu w tym zakresie analiz dokona nabycia tych nieruchomości w drodze umowy cywilno-prawnej zgodnie z procedurą opisaną w niniejszym PPNiP. Wypłata odszkodowania z tytułu nabycia „resztówek” nastąpi w drodze umowy cywilno-prawnej z właścicielem nieruchomości.

9. W związku z realizacją Kontraktu konieczne może być dokonanie przez Wykonawcę czasowego zajęcia nieruchomości na potrzeby jej realizacji (zajęcia pod zaplecze budowy oraz magazynowanie mas ziemnych i innych materiałów budowlanych). Zakres i docelowe lokalizacje zajęć czasowych zostaną określone po wyborze Wykonawcy. Wykonawca negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości będzie się kierował zasadami określonymi w niniejszym PPNiP (proces ten będzie odbywał się na zasadzie dobrowolności) (wzór umowy – załącznik nr 8).
10. Zaplecze budowy zostanie zlokalizowane w sposób możliwie najmniej wpływający na jakość życia mieszkańców, w miarę możliwości w liniach rozgraniczających teren inwestycji. Dodatkowe obszary uznane jako obszary robocze znajdujące się poza terenem budowy będą wymagały uzgodnienia z Inwestorem.
11. Wykonawca będzie uzgadniał i przekazywał Inwestorowi informacje dotyczące wszystkich zawieranych umów na zajęcia czasowe. Przed dokonaniem zajęcia czasowego nieruchomości, Wykonawca przeprowadzi szczegółową inwentaryzację i wykona dokumentację fotograficzną w/w nieruchomości.
12. Czasowe zajęcie nieruchomości na potrzeby realizacji Kontraktu jest możliwe jedynie na podstawie dobrowolnie wyrażonej zgody właściciela nieruchomości i na zasadach określonych w zawartej umowie pomiędzy właścicielem nieruchomości a Wykonawcą robót (wzór umowy – załącznik nr 8).
13. Nieruchomości podlegające zajęciom czasowym po zakończeniu prac zostaną przywrócone do stanu pierwotnego i zwrócone w stanie dobrym tak, aby umożliwić ich właścicielom lub użytkownikom korzystanie z tych nieruchomości w sposób, w jaki czynili to przed realizacją Projektu lub zgodnie z oświadczeniem udzielającym zgody.
14. Podczas prac związanych z rozbudową wałów przeciwpowodziowych nie zostanie pogorszony dotychczasowy dostęp do pozostałych po podziale nieruchomości gruntowych.
15. Inwestor będzie udzielał odpowiednich informacji i wyjaśnień skierowanych do PAP w zakresie wykupu „resztówek”.

16. Przy wyjeździe z terenu budowy wykonane zostaną stanowiska do mycia kół samochodowych i kół maszyn wyjeżdżających z terenu budowy. Wykonawca robót jest zobowiązany do cyklicznego usuwania zanieczyszczeń powstałych na drogach w wyniku ruchu samochodów i maszyn zawiązanego z budową. Pozwoli to na zmniejszenie wpływu na infrastrukturę drogową.
17. Szerszy opis działań łagodzących – minimalizujących negatywne oddziaływanie, w tym również w stosunku do cennych zasobów przyrodniczych, znajduje się w dokumencie zatytułowanym „PZŚ dla Kontraktu 3A. 3 Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko”.

7 Badanie socjoekonomiczne

7.1 ŹRÓDŁA I METODYKA

Badanie socjoekonomiczne zostało przeprowadzone przez zespół prawny, nieruchomości i zamówień, umiejscowiony w strukturze Konsultanta odpowiedzialnego za sporządzenie niniejszego PPNiP.

Podstawowym źródłem informacji dotyczącym zagospodarowania i użytkowania zajmowanych nieruchomości jest analiza danych GIS, wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków, mapy podziału nieruchomości, dane z ksiąg wieczystych, informacje pozyskane z Geoportalu oraz weryfikacja na miejscu realizacji Kontraktu. Status posiadania zajmowanych nieruchomości ustalono na podstawie ewidencji gruntów i budynków oraz ksiąg wieczystych. Obecność infrastruktury ustalono na podstawie analizy danych GIS, wypisów z ewidencji gruntów i budynków, dokumentacji projektowej (w tym projektów budowlanych) oraz weryfikacji na miejscu realizacji Kontraktu.

W zakresie oddziaływań społecznych podstawowym źródłem informacji były dane pozyskane w oparciu o dostępne rejestry (np. ewidencja działalności gospodarczej, Krajowy Rejestr Sądowy), a także dane uzyskane w oparciu o wizyty w miejscu realizacji Kontraktu.

Głównym źródłem danych w niniejszej analizie są wyniki badania terenowego o charakterze populacyjnym, którego celem było dotarcie do każdego właściciela działek położonych na terenie inwestycji i objętych z tego tytułu procedurą wywłaszczenia. W trakcie badania uwzględniono także dane uzyskane w oparciu o wizyty w miejscu realizacji Kontraktu, a także bazowano na danych statystycznych GUS oraz materiałach zamieszczonych w Internecie.

Metodą zbierania danych były standaryzowane wywiady kwestionariuszowe. Odpowiedzi na wszystkie pytania były notowane i posłużyły do stworzenia niniejszej analizy.

Wywiady zostały w części wykonane drogą telefoniczną; dotyczy to głównie tych przypadków, gdy bezpośredni kontakt z właścicielem działki był niemożliwy, tudzież bardzo utrudniony.

Badanie zostało przeprowadzone przez Konsultanta w grudniu 2017 r. i miało charakter populacyjny (to znaczy, że w założeniu miało objąć wszystkie gospodarstwa domowe zlokalizowane lub posiadające nieruchomości na terenie inwestycji) i realizowane było metodą standaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych, podzielonych na dwie grupy.

Pierwsza grupa tj. ankiety uproszczone dotyczyła gospodarstw, dla których Wojewoda Małopolski wydał decyzje dotyczące wysokości odszkodowania za przejęte nieruchomości.

Odszkodowania wypłacono dla 70 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych i prawnych i 7 nieruchomości gminnych). Dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego tj. z zastosowaniem procedury specjalnej, o której mowa w pkt 8.2.3. Dla 6 nieruchomości wypłata odszkodowania jest w toku. W przypadku 1 nieruchomości, Właściciel złożył skargę do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania.

Druga grupa ankiet dotyczyła gospodarstw, dla których nie została wydana decyzja o wysokości odszkodowania. W tym przypadku wywiady zostały rozszerzone poprzez prośbę o wskazanie

i szczegółowe omówienie przez przedstawicieli gospodarstw wszystkich kosztów społeczno-ekonomicznych, z jakimi wiąże się dla nich inwestycja.

7.1.1 Problemy

W trakcie realizacji badań terenowych zidentyfikowano trzy kategorie problemów, które skutkowały niemożnością uzyskania kompleksowych danych od przedstawicieli dotkniętych inwestycją gospodarstw. Poniżej omówiono każde z nich.

Odmowa udziału w badaniu i udzielenia jakichkolwiek informacji. W przypadku 4 przedstawicieli gospodarstw domowych niemożliwe było przeprowadzenie wywiadu ani uzyskanie jakichkolwiek informacji na temat społeczno-ekonomicznych skutków realizacji inwestycji. Głównym powodem odmowy było niechętne nastawienie do ankieterów, jako (w opinii uczestników badania) przedstawicieli Inwestora lub odmowa udziału bez podawania przyczyn. W tym przypadku, żadna z ankiet nie została podpisana przez respondentów.

Odmowa pełnego udziału w badaniu, wraz z udzieleniem informacji ogólnych. W przypadku 25 przedstawicieli wytypowanych do udziału w badaniu odmawiała wzięcia udziału w pełnym wywiadzie kwestionariuszowym, jako przyczynę podając niezasadność tego wywiadu w ich sytuacji. Respondenci nie widzieli potrzeby udzielania informacji dotyczących ilości osób w ich gospodarstwie domowym, wieku, wykształcenia oraz aktywności zawodowej, a także źródeł i wysokości przychodów. W ocenie respondentów powyższe informacje nie miały związku z procedurą wywłaszczenia i wypłaty odszkodowania. Mimo to, od osób tych uzyskano częściowe informacje dotyczące charakteru i sposobu wykorzystania działek objętych procedurą wywłaszczenia, które w większości przypadków były wystarczające do celów analizy.

Brak możliwości dotarcia do respondenta. W przypadku 41 gospodarstw domowych, przeprowadzenie wywiadu nie było możliwe ze względu na brak możliwości uzyskania danych do kontaktu w czasie przewidzianym na realizację badania.

Ponadto 4 przedstawicieli gospodarstw domowych zameldowanych jest w dużej odległości geograficznej od miejsca realizacji badania. Do tych respondentów poza pismami, zawiadamiającymi oraz ankietami wysłano pisemną prośbę o kontakt telefoniczny w sprawie wypełnienia ankiety. W żadnym z takich przypadków nie uzyskano odpowiedzi.

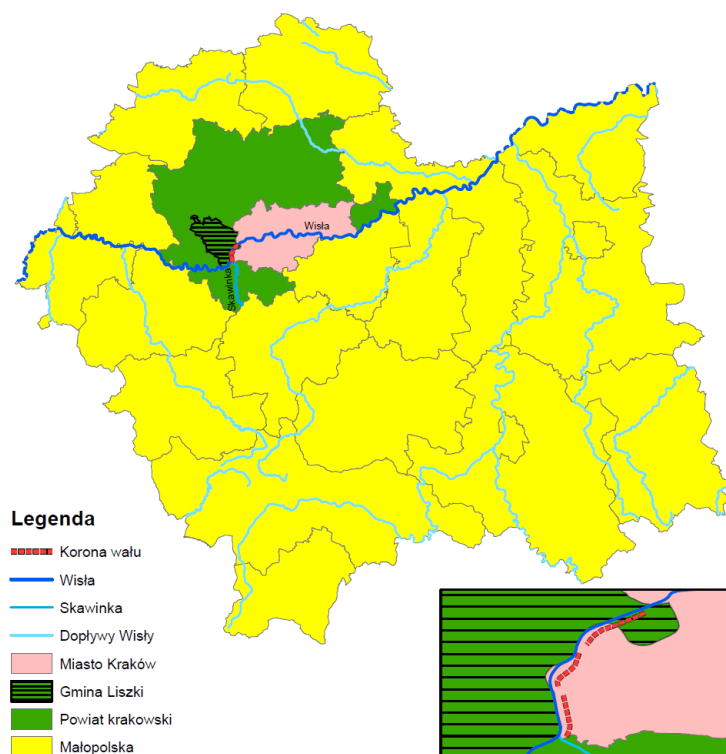
Dodatkowo część właścicieli objętych procedurą wywłaszczenia przebywa obecnie poza granicami kraju w celach zarobkowych, a zastane pod wskazanym adresem osoby odmówiły udzielenia jakichkolwiek informacji. W przypadku jednego respondenta przeprowadzenie ankiety nie było możliwe, ze względu na jego problemy z prawem, brak możliwości kontaktu telefonicznego oraz stały pobyt za granicą.

Część respondentów wykazana w ewidencji gruntów jako właściciele wywłaszczanych nieruchomości, nie żyje od dłuższego czasu. W takich przypadkach ankieterzy nie przeprowadzali wywiadu, ze względu na brak prawomocnego spadkobiercy działki natomiast zachęcali do wszczęcia postępowania spadkowego i uregulowania stanu prawnego nieruchomości.

7.2 DANE SPOŁECZNO-EKONOMICZNE

Wszystkie działki, których dotyczy niniejsza analiza, znajdują się w województwie małopolskim, na terenie dwóch powiatów: Miasta Kraków - miasta na prawach powiatu oraz krakowskiego. Poniżej scharakteryzowano miejscowości, na terenie których położone są wspomniane działki wg kryterium powiatu.

Rysunek 3 Lokalizacja Przedsięwzięcia na tle powiatów i gmin

Źródło: Opracowanie własne

7.2.1 Nieruchomości dotknięte wywłaszczeniem położone na terenie powiatu Kraków

- **Podstawowe dane dotyczące ludności**

141 nieruchomości objętych procedurą wywłaszczenia, położonych jest na terenie miasta Kraków.

Zgodnie z danymi GUS aktualnymi na dzień 30 czerwca 2017 r. miasto Kraków zamieszkuje 766 739 osób, gęstość zaludnienia wynosi 2 342 os./km². 53% populacji miasta stanowią kobiety, a 47% – mężczyźni; odsetek ludności w wieku produkcyjnym wynosi tam 61%. Przyrost naturalny miasta Krakowa wynosi 2,2 na 1 000 mieszkańców (woj. Małopolskie – 1,7 na 1 000), natomiast saldo migracji oscyluje wokół 2,4 na 1 000 mieszkańców (woj. małopolskie – 1,1 na 1 000).

- **Zatrudnienie i dochody w powiecie Kraków**

Stopa bezrobocia w mieście Kraków w 2017 r. wyniosła 3% i była znacząco niższa niż wynosząca 5,5% średnia dla województwa małopolskiego (dane GUS w Krakowie). Była także niższa w grupie kobiet (kobiety stanowią 52% wszystkich zarejestrowanych pracujących).

Średnie wynagrodzenie brutto w mieście Kraków wynosi 4 431,17 zł i jest znacząco wyższe niż dla województwa małopolskiego (3 906,96 zł). Odbiega od przeciętnego wynagrodzenia w Polsce (4 151 zł; dane GUS za rok 2015)⁶.

Z powyższych danych wynika, że sytuacja na rynku pracy w powiecie jest bardzo korzystna na tle województwa.

7.2.2 Nieruchomości dotknięte wywłaszczeniem położone na terenie powiatu krakowskiego,

13 nieruchomości objętych procedurą wywłaszczenia, położonych jest na terenie powiatu krakowskiego w obrębie miejscowości Piekary oraz Kryspinów (gmina Liszki).

- **Podstawowe dane dotyczące ludności**

Miejscowość Piekary mieści się w gminie Liszki w powiecie krakowskim. Piekary znajdują się na lewym brzegu Wisły na dużej równinie zaliczanej do mezoregionu zwanego Obniżeniem Cholerzyńskim w obrębie makroregionu Bramy Krakowskiej. W miejscu tym Wisła dokonuje przełomu przepływając przez Bramę Tyniecką. W skład tej bramy wchodzi Skałki Piekarskie znajdujące się na wzgórzu Stróżnica zwanym też Gołąbcem i Wzgórze Klasztorne, na którym zbudowano Opactwo Benedyktynów w Tyńcu.

W Piekarach znajduje się zespół pałacowo-parkowy wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego, a także Liceum Ogólnokształcące „Radosna Nowina 2000”. Na terenie Centrum Edukacyjnego znajduje się również kościół, hala sportowa oraz basen. W miejscowości funkcjonuje też klub piłkarski LKS Tęcza Piekary.

Liczba mieszkańców miejscowości wynosiła w końcu 2011 roku 1 491 osób. Mieszkańcy Piekar stanowią 9% ludności gminy. W gminie Liszki odsetek ludności w wieku nieprodukcyjnym wynosi 56,5%.

Miejscowość Kryspinów mieści się w gminie Liszki w powiecie krakowskim. Liczba mieszkańców miejscowości wynosi 1 360 osób. Mieszkańcy Kryspinowa stanowią 8% ludności gminy.

Kryspinów jest popularnym wśród krakowian miejscem wypoczynku, poprzez powstałe na miejscu wyrobisk piaskowni, Zalew Na Piaskach i Zalew Budzyński, popularnie zwane Zalewem Kryspinowskim lub po prostu Kryspinowem.

Ponadto znajduje się tam pałac wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego.

- **Zatrudnienie i dochody w powiecie krakowskim**

Wg danych GUS, stopa bezrobocia w powiecie krakowskim wynosi 4,9% (dane na 2017 r.) i jest niższa niż wartość tego wskaźnika dla całego województwa (5,5%). Bezrobocie wśród kobiet jest na wyższym poziomie niż wśród mężczyzn (kobiety stanowią 48% zatrudnionych).

Średnie wynagrodzenie brutto wg informacji GUS w powiecie krakowskim wynosi 4 204,13 zł i jest wyższe niż dla województwa małopolskiego (3 906,96 zł). Odbiega od przeciętnego wynagrodzenia w Polsce (4 151 zł; dane GUS za rok 2015).

---

⁶ Kwoty te należy traktować orientacyjnie, gdyż metodologia obliczania przeciętnego wynagrodzenia przez GUS obejmuje jedynie sektor przedsiębiorstw.

Jak wynika z tych statystyk, sytuacja na rynku pracy w tym powiecie jest stosunkowo korzystna.

7.2.3 Użytkowanie terenu

Teren inwestycji o powierzchni ok. 14,64 ha znajduje się na 154 działkach położonych w obrębie dwóch gmin tj.: M. Kraków, czyli miasta na prawach powiatu (jednostka ewidencyjna Podgórze – w obrębach 73, 77, 78) oraz Gminy Liszki (w obrębie Piekary oraz Kryspinów). W obrębie Gminy M. Kraków teren inwestycji znajduje się na obszarze ok. 12,16 ha, a w obrębie gminy Liszki na 2,48 ha.

Na terenie przeznaczonym pod inwestycję znajdują się wały przeciwpowodziowe, w związku z czym na tym obszarze nie występują żadne zabudowania. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycji znajdują się trzy nieruchomości gruntowe zabudowane, które w największym stopniu doświadczą uciążliwości prac budowlanych, hałasu i innych czynników z tym związanych, jednakże dzięki zastosowaniu działań łagodzących i minimalizujących (opisanych w PZŚ dla Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko) negatywne oddziaływania, realizacja Inwestycji nie będzie powodowała zakłóceń w codziennym funkcjonowaniu tych gospodarstw domowych.

Na podstawie badań socjoekonomicznych ustalono, że tereny przeznaczone pod realizację inwestycji nie były w żaden sposób użytkowane oraz nie były przedmiotem długoterminowej inwestycji. Wskazują na to również wyniki wizji terenowych.

Ze względu na nieuregulowany stan prawny nieruchomości gruntowych oraz odmowy udziału w badaniu, dane dotyczące użytkowania terenu przez osoby fizyczne są niekompletne.

Zdjęcie nr 1: Zadanie 3 – obszar realizacji inwestycji – Źródło – opracowanie własne

Zdjęcie nr 2: Zadanie 3 – obszar realizacji inwestycji – Źródło – opracowanie własne

Zdjęcie nr 3: Zadanie 3 – obszar realizacji inwestycji – Źródło – opracowanie własne

Zdjęcie nr 4: **Zadanie 2** – obszar realizacji inwestycji – Źródło – opracowanie własne

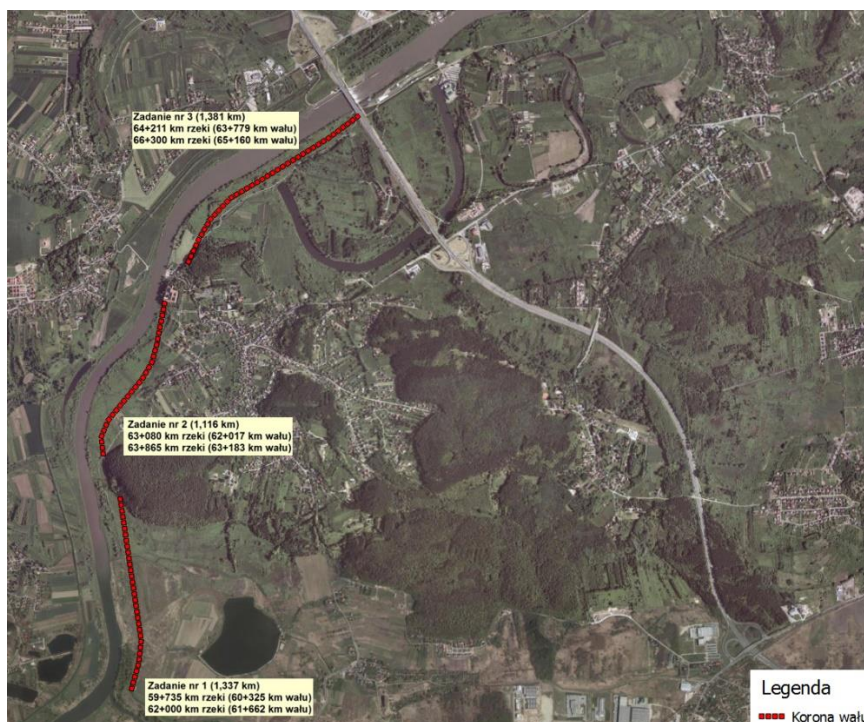
Zdjęcie nr 5: **Zadanie 2** – obszar realizacji inwestycji – Źródło – opracowanie własne

Dojazd do Inwestycji jest zapewniony poprzez drogi gminne oraz polne.

- **Zadanie 1:** Początek prawego obwałowania rzeki Wisły (60+325) łączy się z prawostronnym obwałowaniem rzeki Skawinka, natomiast koniec przedmiotowego odcinka obwałowania (km 61+662) dochodzi do wysokiego brzegu (Góra Grodzisko 279,9 m n.p.m.). Wał przebiega równoległe do ulic Bogucianka oraz Tyniecka i jest od nich oddalony o ok 1,4 km. Dojazd do obwałowań jest możliwy poprzez ulicę Janasówka, przebiegającą wzdłuż stawu Janasówka oraz poprzez drogi polne.
- **Zadanie 2:** Początek prawego obwałowania rzeki Wisły km (62+017) łączy się z wysokim brzegiem (Góra Grodzisko), natomiast koniec przedmiotowego odcinka obwałowania (km 61+183) dochodzi do wzgórza, na którym zlokalizowane jest Opactwo Benedyktynów w Tyńcu. Teren w pobliżu tej części wału jest dosyć mocno zurbanizowany. Występuje tu dosyć gęsta sieć dróg w postaci ulic: Walgierza Wdałego, Heligundy, Browarnianej, Lutego Tura, Benedyktyńskiej, Obrony Tyńca, Grodzisko. Do wału można dojechać bezpośrednio ulicami: Walgierza Wdałego oraz Grodzisko.
- **Zadanie 3:** Początek prawego obwałowania rzeki Wisły (km 63+779) łączy się z terenem istniejącym ok. 54 m za nasypem drogowym – ul. Promową (dochodzi do drogi równoległej do ul. Promowej), natomiast koniec przedmiotowego obwałowania (km 65+160) dochodzi do nasypu drogowego autostrady A4 (przy Stopniu Wodnym Kościuszko).

Na potrzeby realizacji robót istnieje możliwość wykorzystania transportu wodnego.

[Rysunek 4 Lokalizacja Przedsięwzięcia na podkładzie ortofotomapy](#)

7.2.4 Usługi publiczne

Miejsce inwestycji znajduje się w pobliżu terenów o bogatych walorach turystycznych. Obwałowanie sąsiaduje z Opactwem Benedyktynów, będącym miejscem kultu religijnego, odwiedzanym w ciągu roku przez rzesze turystów. Na terenie klasztoru mieści się muzeum opactwa oraz dom gościnny, restauracja i kawiarnia. W pobliżu klasztoru, na brzegu Wisły, znajduje się przystanek tramwaju wodnego kursującego do centrum Krakowa.

Inwestycja znajduje się w sąsiedztwie Stopnia Wodnego Kościuszko, ułatwiającego żeglowność Wisły na tym obszarze. Przez służę przebiega trasa tramwaju wodnego z centrum Krakowa do Tyńca. Tuż za stopniem wodnym wybudowano Ośrodek Sportu i rekreacji „Kolna” oraz krakowski tor kajakarstwa górskiego, do którego poprowadzono drogę rowerową z Krakowa. W sąsiedztwie stopnia wodnego znajduje się również kładkę pieszo-rowerową.

W Tyńcu znajduje się również Tynieckie Gimnazjum Społeczne, Cmentarz parafialny, Zgromadzenie zakonne Sióstr Oblatek, a także Prywatne Centrum Psychoterapii.

Ze względu na brak przesiedleń fizycznych oraz ekonomicznych gospodarstw domowych właścicieli, których nieruchomości przeszły na własność Skarbu Państwa, realizacja robót nie wpływa w żaden sposób na ograniczenie dostępu właścicieli działek do obiektów użyteczności publicznej.

7.2.5 Obiekty kulturowe i historyczne

Koniec obwałowania zadania nr 2 dochodzi do wzgórza, na którym zlokalizowany jest obiekt zabytkowy: Zespół Opactwo Benedyktynów w Tyńcu pochodzący z XI-XII wieku w obrębie zespołu znajduje się kościół p.w. św. Piotra i Pawła z przełomu XV i XVI wieku.

Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie w opinii konserwatorskiej z 5 marca 2015 r. znak: OZKr.5183.116.2015.MTW.DW pozytywnie zaopiniował projektowaną Inwestycję pod warunkami: zapewnienia nadzoru archeologicznego przy pracach ziemnych, zaprojektowanie murka żelbetowego z obustronną okładziną kamienną na odcinku wału bezpośrednio sąsiadującym z zabytkowym Opactwem Benedyktynów w Tyńcu, wprowadzenia ograniczeń w poruszaniu się po koronie wału pojazdami dwuśladowymi, gdyż projektowana ścieżka powinna służyć jedynie celom rekreacyjnym i utrzymania wałów.

Zgodnie z ww. opinią projektowana inwestycja nie znajduje się na terenie wpisanym do Rejestru Zabytków Województwa Małopolskiego i nie koliduje z istniejącymi na ww. terenie relikwiami fortyfikacji ziemnych. W projekcie uwzględniono ww. warunki.

Ze względu na brak przesiedleń fizycznych oraz ekonomicznych gospodarstw domowych właścicieli, których nieruchomości przeszły na własność Skarbu Państwa, realizacja robót nie wpływa w żaden sposób na ograniczenie dostępu właścicieli działek do obiektów kulturowych i historycznych.

7.2.6 Równość płci

W Polsce obowiązuje prawny zakaz dyskryminacji, który wyrażony jest w Konstytucji z 1997 roku. Artykuł 32 stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Dyskryminacja kobiet oznacza wszelkie zróżnicowanie, wyłączenie lub ograniczenie ze względu na płeć, które powoduje lub ma na celu uszczuplenie albo uniemożliwienie kobietom, niezależnie od ich stanu cywilnego, przyznania, realizacji bądź korzystania na równi z mężczyznami z praw człowieka, podstawowych wolności w dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego, kulturalnego, obywatelskiego i innych (art. 1 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r.).

Polska, chcąc być członkiem Unii Europejskiej, musiała dostosować swoje prawodawstwo do regulacji obowiązujących w UE, również w zakresie zasady równości płci. Zaowocowało to głównie zmianami w kodeksie pracy, ale także zmianą podejścia polityków i administracji publicznej do tego tematu.

Zgodnie ze Wskaźnikiem Rozwoju Społecznego (HDI) Programu Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) za 2012 r. Polska jest wśród krajów o bardzo wysokim wskaźniku rozwoju społecznego. Zajmuje 39 miejsce w rankingu na 187 krajów, czyli powyżej średniej państw z regionu działalności EBOR i na zbliżonym poziomie do średniej dla krajów Europy Środkowej i państw bałtyckich. Wskaźnik Rozwoju Społecznego obejmuje trzy elementy: zdrowie, edukację i standard życia. Pod względem wskaźnika nierówności płci UNDP (Gender Inequality Index – GII) Polska zajmuje jeszcze wyższe miejsce i jest na 24 miejscu w światowym rankingu. Wskaźnik nierówności płci to miernik, który odzwierciedla utratę możliwości rozwoju na obszarze danego kraju spowodowaną nierównym traktowaniem płci i obejmuje trzy elementy podlegające ocenie: zdrowie reprodukcyjne, zwiększenie uprawnień oraz uczestnictwo w rynku pracy.

Jeżeli chodzi o udział kobiet w życiu publicznym, to udział kobiet w składzie organów publicznych pochodzących z wyboru jest niewielki. Wskazuje się tutaj m.in. na niski odsetek kobiet zasiadających w Sejmie, a także w Senacie. Podobne, negatywne, tendencje charakteryzują inne organy pochodzące z wyboru: rady gmin, rady powiatów, czy sejmiki województw (kobiety stanowią około 1/4 wszystkich radnych). Warto podkreślić również zauważalny od lat niewielki odsetek kobiet wśród wójtów, burmistrzów, czy prezydentów miast. Natomiast uwagę zwraca natomiast zwiększenie liczby

kobiet pełniących funkcję sołtysa, która to funkcja jest jedną z istotniejszych w kontekście aktywności obywatelskiej i budowania kapitału społecznego. Doświadczenia wskazują również, że kobiety są równoprawnymi uczestniczkami prowadzonych konsultacji społecznych, a często ich zaangażowanie i aktywność lokalna powodują, że w konsultacjach tych odgrywają wiodącą rolę. Na zakończenie należy wskazać, że w celu promocji kobiet i zwiększenia ich reprezentacji w gremiach decyzyjnych i zarządzaniu w biznesie, podejmowane są liczne inicjatywy obywatelskie, deklaracje partii politycznych, popularyzuje się przykłady innych krajów, Komisja Europejska z urzędu podejmuje własne inicjatywy, itp. co powinno przełożyć się na poprawę równouprawnienia kobiet i mężczyzn w sferach uczestnictwa w rynku pracy, czy gremiach decyzyjnych. Analiza wyników badań za ostatnie 10 lat wskazuje na stopniowy postęp w tej dziedzinie.

7.3 CHARAKTERYSTYKA PAP

Osoby fizyczne wskazane jako właściciele działek objętych niniejszą analizą sklasyfikowano w wyniku przeprowadzonego badania do następujących kategorii:

- Gospodarstwa domowe, w skład których wchodzi wyłączone działki, znajdujące się w obszarze realizacji inwestycji (3 gospodarstwa, lokalizacja na mapie poniżej),

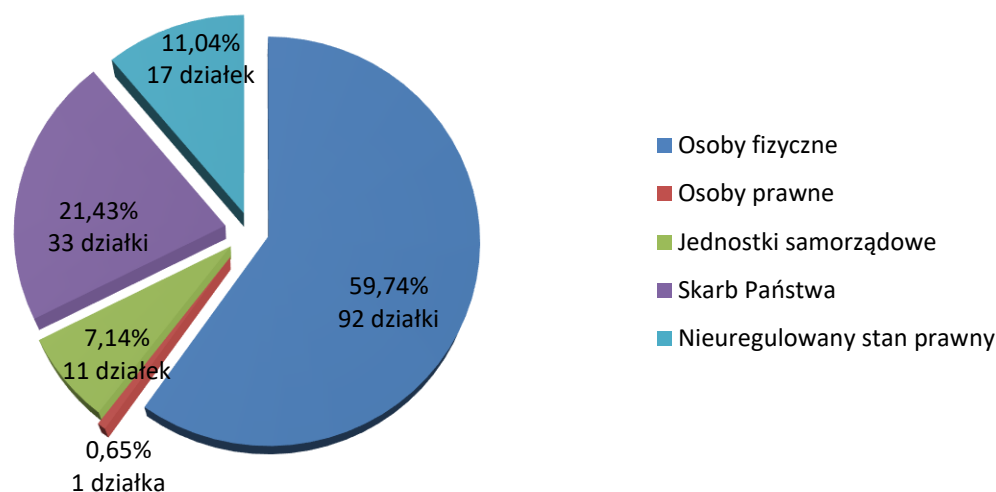

Źródło: Opracowanie własne

- gospodarstwa domowe, zlokalizowane poza obszarem realizacji inwestycji, w skład których wchodzi wyłączone działki położone na obszarze inwestycji, (83 gospodarstwa domowe),

Szczegółowa charakterystyka PAP została zawarta w Studium socjoekonomicznym, stanowiącym Załącznik nr 5 do niniejszego PPNiP. Z uwagi na wymagania dotyczące ochrony danych osobowych zgodnie z rozporządzeniem EU, Studium nie podlega upublicznieniu.

Obszar przeznaczony pod rozbudowę prawego wału rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko jest zróżnicowany pod względem struktury własności. Zamieszczony poniżej wykres prezentuje procentowy udział poszczególnych kategorii właścicieli działek objętych analizą.

Wykres nr 1: Struktura własności działek objętych analizą

W przypadkach znacznej ilości nieruchomości, wpisy dotyczące właścicieli, zarówno w księgach wieczystych jak i rejestrze z EGiB są nieaktualne i nie odzwierciedlają stanu faktycznego w zakresie właściciela (władającego) nieruchomości. Dane te będą systematycznie doprowadzane do zgodności z aktualnym stanem faktycznym i prawnym stosownie do obowiązujących przepisów prawa, a to w szczególności nowe Prawo Wodnego (wejście w życie w dniu 01 stycznia 2018 r.), Specustawy przeciwpowodziowej i decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI).

Ponad połowę (59,74 %, 92 działki) działek, które w całości lub w części uległy wywłaszczeniu stanowią grunty, które były własnością osób fizycznych, jedna działka wywłaszczona w części stanowiła własność osoby prawnej (0,65%%, 1 działka).

Udział działek znajdujących się w zasobie Skarbu Państwa wynosi 21,43 % (33 działki). Dla działek znajdujących się w zasobie Skarbu Państwa jednostką gospodarującą były: Lasy Państwowe (1 działka), RZGW w Krakowie (12 działek), a także Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, obecnie Zarząd dróg Miasta Krakowa (6 działek).

W przypadku nieruchomości wykazanych w ewidencji jako własność Skarbu Państwa, bez wskazania jednostki gospodarującej gruntem, gospodarującym zasobem był Starosta (7 działek), a w przypadku miasta na prawach powiatu Prezydent Miasta (7 działek).

W zasobie jednostki samorządowej (Gmina Kraków) mamy 7,14 % nieruchomości (10 działek – w zakresie zajęć stałych, 1 działka – w zakresie trwałego ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości). W imieniu Gminy M. Kraków, wywłaszczanymi gruntami gospodarował Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, obecnie Zarząd Dróg Miasta Krakowa (1 działka), Urząd Miasta Krakowa (7 działek) oraz Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych W Krakowie (2 działki). Działką gminną, na której ustalono trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości gospodaruje Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu, obecnie Zarząd dróg Miasta Krakowa.

Ponadto 11,04 % (17 działek) nieruchomości to działki o nieuregulowanym stanie prawnym (prawny właściciel nieruchomości nie żyje i nie przeprowadzono lub nie zakończono postępowania spadkowego). W tym przypadku odszkodowanie zostanie przekazane do depozytu sądowego i

zostanie odpowiednio wypłacone spadkobiercom z depozytu sądowego po uregulowaniu ich stanu prawnego.

W liniach rozgraniczających teren inwestycji znajduje się 154 nieruchomości. 33 nieruchomości znajdowały się w zasobie Skarbu Państwa a 120 nieruchomości stało się własnością Skarbu Państwa z dniem w którym decyzja PNRI stała się ostateczna. Na jednej nieruchomości gminnej zostało ustalone trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Nieruchomości podlegające wywłaszczeniu, a będące własnością osób fizycznych były w posiadaniu 86 gospodarstw domowych.

Ze względu na rozbudowę przejazdu wałowego zlokalizowanego w obrębie Zadania 2 (km 62+024) prawego wału rzeki Wisły, dla nieruchomości 4/2 zlokalizowanej w jednostce ewidencyjnej Podgórze, w obrębie 77 ustanowiono na części działki o powierzchni 0,0110 ha trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego nr 06/2015 z dnia 22 grudnia 2015, znak:WI-IX.7840.1.8.2015 o pozwoleniu na realizację inwestycji, wskazana nieruchomość stanowi współwłasność Gminy Tyniec. Gmina Tyniec została zniesiona z mocą obowiązywania od 18 stycznia 1945 r. Zgodnie z uzyskanymi informacjami w Urzędzie Geodezji Miasta Krakowa, w Oddziale Komunalizacji (Referat regulacji nieruchomości Skarbu Państwa na rzecz Gminy) nieruchomości, które figurują w rejestrze gruntów jako własność Gminy Tyniec zostaną skomunalizowane na rzecz Gminy M. Kraków.

W związku z powyższym przyjęto, że wyżej wymieniona nieruchomość (4/2 zlokalizowana w jednostce ewidencyjnej Podgórze, w obrębie 77), znajduje się w zasobach Gminy M. Kraków (podobnie przyjęto dla nieruchomości 12, 310/3 i 310/4 Podgórze 77 przewidzianych na zajęcia stałe).

Przedmiotowa działka (4/2 zlokalizowana w jednostce ewidencyjnej Podgórze, w obrębie 77) jest położona w pasie drogowym drogi publicznej i pozostaje własnością Gminy M. Kraków (jest drogą publiczną), natomiast na jej fragmencie wprowadzono ograniczony sposób korzystania ze względu na fakt, iż po zrealizowaniu inwestycji stanowić będzie fragment funkcjonalnie związany z obiektem hydrotechnicznym a właściciel nie będzie mógł zmienić jej parametrów dostosowanych do wymagań przeciwpowodziowych. W odniesieniu do nieruchomości, dla których ustanowione były ograniczone prawa rzeczowe zgodnie z „Protokołami badania ksiąg wieczystych” zastosowanie będzie miał art. 20 ust. 4 Specustawy przeciwpowodziowej, którego zapis mówi, że jeżeli na nieruchomości zostały ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, prawa te wygasają z dniem, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stanie się ostateczna. W obszarze realizacji robót nie występują rodzinne ogrody działkowe.

7.4 POTRZEBA AKTUALIZACJI BADAŃ SOCJOEKONOMICZNYCH

Z uwagi na trwały charakter danych takich jak rodzaj, sposób wykorzystywania gruntu czy występowanie na nim zabudowań, można przypuszczać, że zebrane w badaniu terenowym dane przez długi czas zachowają aktualność.

8 Obowiązujące przepisy prawa i metodyki wyceny

Niniejszy PPNiP dla Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszkowski oparty jest na przepisach prawa polskiego, a także, z uwagi na finansowanie ze środków Banku Światowego, na Polityce Operacyjnej Banku Światowego OP 4.12 Przymusowe przesiedlenia.

Umowa Pożyczki pomiędzy Polską a Bankiem Światowym jest aktem prawa międzynarodowego, a przez jej zawarcie Polska obliuguje się do stosowania polityk Banku Światowego.

W przypadku różnic pomiędzy przepisami polskimi a politykami BŚ stosuje się te przepisy, które są korzystniejsze dla dotkniętej społeczności.

8.1 OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI OP 4.12⁷

OP 4.12 znajduje zastosowanie, jeżeli realizacja Projektu wymaga:

- a) przymusowego zajęcia nieruchomości skutkującego:
  - a) zmianą miejsca zamieszkania lub utratą miejsca zamieszkania,
  - b) utratą dóbr albo dostępu do dóbr,
  - c) utratą źródeł dochodu⁸ albo obniżeniem standardu jakości życia
- b) przymusowego ograniczenia dostępu do parków i terenów chronionych, skutkującego niekorzystnym wpływem na jakość życia osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu.

Z OP 4.12 wynikają następujące obowiązki:

- Wszystkie wykonalne alternatywne projekty powinny być tak realizowane, aby uniknąć lub zminimalizować konieczność przeprowadzania wysiedleń, a w przypadku, kiedy nie można ich uniknąć, należy podjąć takie działania, aby zminimalizować ich skalę i wpływ;
- Proces przeprowadzania przesiedleń powinien zostać zaplanowany i przeprowadzony jako działania rozwojowe, dostarczając odpowiednie środki i zasoby, które pozwolą osobom dotkniętym przesiedleniami partycypować w korzyściach wynikających z realizowanego Projektu. Pomoc powinna zostać skierowana do grup społecznych dotkniętych procesem przesiedleń w celu poprawy ich stanu gospodarki, dochodów i standardu życia lub powinna przynajmniej przywrócić stan sprzed realizacji Projektu;
- Osoby przesiedlane powinny uzyskać przed przesiedleniem pełną rekompensatę w wysokości równej kosztom odtworzeniowym, pomoc w przeprowadzce oraz pomoc i wsparcie w okresie przejściowym;
- Brak tytułu prawnego do gruntu nie powinien być przeszkodą do otrzymania odszkodowania;
- Szczególną uwagę należy poświęcić osobom i grupom szczególnie wrażliwym (np. samotne matki, niepełnosprawni, ubodzy);
- Wspólnoty powinny uzyskać możliwość udziału w planowaniu, realizacji oraz monitorowaniu procesu ich przesiedlenia;
- Przesiedlonym należy pomóc w integracji z przyjmującą ich społecznością;

---

⁷ Rozdział zgodny z LARPF

⁸ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód

- Proces przeprowadzania przesiedleń powinien być ściśle powiązany z harmonogramem realizacji Kontraktu tak, aby osoby przesiedlane uzyskały rekompensatę przed rozpoczęciem budowy lub przed rozpoczęciem innych działań Projektu;
- Powinien być przeprowadzany monitoring przesiedleń i ich ewaluacja;
- Na obszarach wiejskich lub rolniczych, nawet w przypadku, gdy można zastosować odszkodowanie pieniężne, szczególnie zalecana jest forma odszkodowania typu „ziemia za ziemię”, jeśli jest ona ekonomicznie wykonalna. Gospodarstwa, które całkowicie utraciły swoje środki trwałe i stały się całkowicie nierentowne, powinny otrzymać rekompensatę równą wartości całego gospodarstwa;
- Dla strat, których wycena lub przeprowadzenie rekompensaty pieniężnej jest skomplikowane, na przykład: dostęp do usług publicznych, dostęp do klientów lub dostawców, obszarów rybołówstwa, dostęp do pastwisk i obszarów leśnych, należy podjąć starania zmierzające do zapewnienia dostępu do równoważnych i kulturowo odpowiednich zasobów i możliwości uzyskiwania dochodów.

8.2 WYMAGANIA PRAWA POLSKIEGO

Najważniejszymi aktami normatywnymi związanymi z nabywaniem praw do nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- k.c.,
- specustawa przeciwpowodziowa,
- u.g.n.

Kodeks cywilny reguluje stosunki prawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi, w tym dotyczące zawierania umów zbycia nieruchomości. Obowiązuje tutaj zasada swobody kształtowania treści umowy oraz decydowania o tym, czy i z kim umowę zawrzeć. O zawarciu umowy decydują zgodne oświadczenia stron. Kodeks cywilny przewiduje formę szczególną zawierania umów, których przedmiotem jest przeniesienie własności nieruchomości. Pod rygorem nieważności powinny być one zawierane w formie aktu notarialnego.

Mechanizmy przymusowego pozyskiwania praw do nieruchomości zawiera specustawa przeciwpowodziowa oraz u.g.n.

8.2.1 Pozyskiwanie nieruchomości na podstawie specustawy przeciwpowodziowej

Zgodnie ze specustawą przeciwpowodziową wywłaszczenie nieruchomości lub ich części, jak też stałe i czasowe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości lub jej części następuje w PNRI wydawanym przez wojewodę. Wywłaszczenie następuje z chwilą, w której PNRI staje się ostateczna.

Z tytułu przeniesienia własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, właścicielowi nieruchomości albo jej użytkownikowi wieczystemu przysługuje odszkodowanie pieniężne lub w formie „ziemia za ziemię”. Specustawa przeciwpowodziowa nie zawiera szczególnej preferencji dla wypłaty odszkodowania w formie „ziemia za ziemię”; zakłada się

raczej rekompensatę w pieniądzu z założeniem, iż ma ona pozwolić na zakup podobnej nieruchomości po cenie rynkowej.

Wysokość odszkodowania określa się odrębnie dla każdej nieruchomości, w drodze indywidualnych negocjacji Inwestora z dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym. Negocjacje są prowadzone w oparciu o niezależną i obiektywną wycenę rzeczoznawcy majątkowego, posiadającego stosowne uprawnienia.

Wysokość odszkodowania jest ustalana według stanu nieruchomości w dniu wydania PNRI, ale według wartości nieruchomości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania.

W przypadku dojścia przez Inwestora i osobę wyłączonej do porozumienia co do wysokości odszkodowania, zawierane jest pisemne porozumienie określające wysokość odszkodowania, a także termin i sposób jego wypłaty.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia wydania ostatecznej PNRI nie uda się dojść do porozumienia co do wysokości odszkodowania, wysokość tę ustala wojewoda w drodze decyzji. Przed wydaniem decyzji wojewoda powołuje niezależnego biegłego – rzeczoznawcę majątkowego. Prawo do przedstawienia wyceny nieruchomości sporządzonej przez własnego rzeczoznawcę majątkowego w postępowaniu przed wojewodą ma również strona. Wtedy wojewoda wydając decyzję ustalającą wysokość odszkodowania musi również odnieść się do opinii przedstawionej przez stronę. W przypadku, w którym strona zgłasza uwagi i wnioski w postępowaniu przed wojewodą, wojewoda musi merytorycznie odnieść się do tych uwag i wniosków na etapie prowadzonego postępowania, a następnie w wydanej decyzji odszkodowawczej.

Od wydanej przez wojewodę decyzji stronie przysługuje odwołanie do organu wyższego stopnia, tj. do właściwego Ministra.

W przypadku wniesienia przez osobę wyłączonej odwołania od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania może ona złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w zaskarżonej decyzji. W takim przypadku odszkodowanie jest wypłacane w kwocie określonej w decyzji, co nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Decyzja wydana w postępowaniu odwoławczym może zostać zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie. Od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stronie przysługuje z kolei prawo wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia stronie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem.

8.2.2 Ustanawianie trwałych ograniczeń w gospodarowaniu nieruchomościami

Wszczęcie postępowania o wydanie PNRI wymaga wniosku Inwestora, którego obowiązkiem jest wskazanie m.in. nieruchomości lub ich części będących częścią inwestycji, niezbędnych do jej funkcjonowania, które nie stają się własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, lecz wobec których trwałe ogranicza się sposób korzystania (dalej jako TO). Wniosek taki musi zostać rozpatrzony i stosownie do ustaleń organu administracji, ujawniony w wydanej przez wojewodę decyzji PNRI - art. 9 pkt 5 lit. b specustawy przeciwpowodziowej.

Inna kategoria ograniczeń TO wynikających z PNRI, ale już niekoniecznie z wniosku Inwestora, uwzględni obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia

powodnią lub szczególnego zagrożenia powodnią, o ile zostały wyznaczone (art. 9 pkt 8 lit. f specustawy przeciwpowodziowej). Nieruchomości takie nie będą podlegały stałej zmianie sposobu zagospodarowania i zasadniczo będą mogły być wykorzystywane przez właściciela (wieczystego użytkownika) podobnie jak przed realizacją inwestycji lecz, po wykonaniu Kontraktu, już zawsze z pewnymi ograniczeniami funkcjonalnymi.

W przypadku TO ustanawianych na podstawie specustawy przeciwpowodziowej ograniczenia te i niedogodności z nimi związane, ograniczenia potencjału ekonomicznego i rynkowego nieruchomości (np. zakaz zabudowy, zakaz sadzenia drzew, prowadzenia działalności rolniczej itp.) wpływają ujemnie na wartość rynkową nieruchomości i muszą być rekompensowane słusznym odszkodowaniem. W skrajnym przypadku utraty przydatności nieruchomości dla właściciela (wieczystego użytkownika) może on domagać się jej wykupu na drodze cywilnoprawnej składając w tym zakresie wnioski do inwestora zgodnie z art. 22 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (wykupu nie może domagać się właściciel nieruchomości, na której znajdują się drogi publiczne, tj. jednostka samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa). W przypadku nieskorzystania z tej drogi postępowania, pozostaje droga administracyjna ustalająca stosowne odszkodowanie.

Specustawa przeciwpowodziowa nie definiuje na czym polega TO i nie wskazuje organu administracji właściwego rzeczowo do określenia w trybie administracyjnym odszkodowania z tego tytułu. Stan taki, tj. brak wyraźnego przepisu prawa wskazującego właściwość rzeczową (kompetencje) organu, spowodowany jest ewidentną luką prawną i upoważnia do zastosowania w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania PNRI przesłanek utrwalonych na gruncie ZRID, a określonych w Postanowieniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 listopada 2012 r. (sygn. akt I OW 142/12). Sąd jednoznacznie stwierdza, że *„Organem właściwym do ustalenia odszkodowania jest organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (...). Nie sposób bowiem przyjąć, aby ustawodawca rozdzielił kompetencje do ustalania odszkodowania za skutki tej samej decyzji w zależności od przedmiotu tego odszkodowania.”*

Należy przyjąć też konieczność zastosowania w prowadzonej procedurze art. 30 specustawy przeciwpowodziowej, zgodnie z którymi w zakresie nieuregulowanym w tych specustawie *„stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami”* i realizując tę dyspozycję, oprócz postępowanie o przepisy u.g.n.

W rezultacie, w odniesieniu do odszkodowań za TO ustanawiane zarówno w oparciu o przepisy specustawy przeciwpowodziowej zastosowanie znajdą procedury i zasady wyceny opisane w niniejszym PPNiP, a dotyczące ustalania i wypłaty odszkodowań za wyłączenie nieruchomości lub jej części.

8.2.3 Procedury specjalne

Na podstawie art. 133 u.g.n. Inwestor składa kwotę odszkodowania do depozytu sądowego zgodnie z decyzją wojewody zobowiązującą Inwestora do wpłaty odszkodowania do depozytu sądowego, co jest równoznaczne ze spełnieniem świadczenia. Ma to miejsce wyłącznie w dwóch przypadkach:

- 1) gdy osoba uprawniona odmawia przyjęcia odszkodowania albo jego wypłata natrafia na trudne do przezwyciężenia przeszkody (brak zdolności do czynności prawnych wierzyciela, jego dłuższa nieobecność w kraju przy braku ustanowienia pełnomocnika, klęski żywiołowe, stan wojenny)

- 2) gdy odszkodowanie za wywłaszczenie dotyczy nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

Złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia, zgodnie z OP 4.12 osoba objęta projektem nie ponosi, żadnych kosztów w tym zakresie.

W przypadku ewentualnego oddalenia wniosku przez Sąd opłata nie będzie podlegać zwrotowi, a dodatkowo jeżeli wierzyciel (jako uczestnik postępowania) będzie zastępowany przez radcę prawnego lub adwokata, sąd może nakazać zapłatę wynagrodzenia za zastępstwo.

8.2.4 Wykup „resztówek”

Jeżeli przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele (tzw. „resztówka”) Inwestor jest zobowiązany do nabycia tej części nieruchomości na wniosek jej właściciela lub użytkownika wieczystego (zgodnie z art. 23 ust. 1 specustawy przeciwpowodziowej).

Wniosek o wykup „resztówki” może zostać złożony przed wydaniem PNRI, jednakże samo nabycie nieruchomości może nastąpić dopiero po wydaniu PNRI. W przypadku wydanej PNRI prawo do żądania wykupu „resztówki” nie przysługuje właścicielowi nieruchomości, na której znajduje się droga publiczna.

„Resztówki” nabywane będą w drodze umów cywilnoprawnych dla Kontraktu/3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko w drodze następującej procedury:

1. Złożenie przez właściciela/użytkownika wieczystego nieruchomości wniosku zawierającego:
  - a. uzasadnienie wskazujące, dlaczego pozostała po przejęciu część nieruchomości nie nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele,
  - b. zaznaczenie „resztówki” na dołączonej do wniosku kopii mapy ewidencji gruntów lub mapy sytuacyjno -wysokościowej lub podziału nieruchomości.
2. Ocena złożonego wniosku przez komisję powołaną przez Inwestora. W skład komisji powinien wejść przedstawiciel zespołu ds. monitoringu i realizacji PPNiP oraz specjaliści do spraw technicznych i do spraw gospodarki nieruchomościami. W obradach komisji może uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciel Konsultanta ds. PPNiP.
3. Podjęcie decyzji o wykupie lub odmowie wykupu nieruchomości niezwłocznie, ale nie wcześniej niż przed wydaniem PNRI. Warunkiem sprawnego rozpatrzenia wniosku jest jego kompletność.
4. Zawiadomienie wnioskodawcy o podjęciu decyzji dotyczącej wykupu/odmowy wykupu „resztówki”.
5. Przygotowanie operatu przez rzeczoznawcę majątkowego określającego wartości „resztówki”.
6. Negocjacje z właścicielem/użytkownikiem wieczystym dotyczące wysokości odszkodowania.
7. Zawarcie umowy kupna nieruchomości (wykupu „resztówki”) w formie aktu notarialnego.
8. Wypłata odszkodowania.

9. W razie niezakwalifikowania nieruchomości do wykupu w ramach „resztówki”, właściciel ma prawo domagania się wykupu w drodze powództwa kierowanego do sądu powszechnego.

8.2.5 Dopłaty UE

Wśród nieruchomości wyłącanych na potrzeby realizacji inwestycji mogą znajdować się nieruchomości rolne/leśne, objęte programami pomocowymi tj. takie, do których właściciele/posiadacze pobierają dopłaty lub udzielana jest pomoc.

Wyłączenie tych gruntów spowoduje brak możliwości wywiązania się z przyjętych przez rolnika/beneficjenta w umowach z państwową akredytowaną agencją płatniczą, tj. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zobowiązań w ramach poszczególnych programów. To z kolei może wiązać się z określonymi konsekwencjami, w tym z koniecznością zwrotu pobranych płatności, a także karami administracyjnymi (UWAGA: nie będzie konieczności zwrotu dofinansowania czy też płacenia kar, jeżeli rolnik zgłosi fakt wyłączenia do ARiMR).

Rozwiązaniem tego problemu jest wprowadzenie na poziomie regulacji Unii Europejskiej specjalnego mechanizmu i definicji tzw. siły wyższej, w oczywisty sposób uniemożliwiającej rolnikowi wywiązanie się ze zobowiązań umownych. Przepisy te zawierają otwarty katalog sytuacji kiedy mamy do czynienia z siłą wyższą. W ramach tego katalogu do siły wyższej zalicza się m. in. wyłączenie nieruchomości. Do zastosowania tego trybu konieczna jest jednak inicjatywa ze strony rolnika/beneficjenta. Musi on bowiem zaistnienie siły wyższej (tu: wyłączenie i/lub trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości) zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR na piśmie wraz z odpowiednimi dowodami (w analizowanym przypadku będzie to odpis decyzji PNRI lub decyzji ZRID) **w ciągu 15 dni roboczych** liczonych od dnia, w którym on lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności (w przypadku PROW 2007-2013 oraz 2014-2020 termin ten wynosi 10 dni roboczych).

Kierownik Biura Powiatowego ARiMR przeprowadza odpowiednie postępowanie administracyjne i w drodze decyzji ustala czy wystąpiła siła wyższa.

Konsekwencje wydania decyzji stwierdzającej wystąpienie siły wyższej:

- dla PROW 2007-2013 oraz 2014-2020 (zobowiązania i płatności wieloletnie): brak wymogu zwrotu przez rolnika/beneficjenta części bądź całości otrzymanej pomocy za lata poprzednie, za rok w którym wystąpiła siła wyższa może zostać przyznana pomoc w pomniejszonej wysokości, zobowiązania lub płatności są kontynuowane zgodnie z ich pierwotnym okresem trwania (o ile spełnione są parametry kwalifikowalności, np. minimalna powierzchnia), ponadto nie stosuje się kar administracyjnych w zakresie tzw. wzajemnej zgodności;
- dla płatności bezpośrednich: otrzymana pomoc nie jest zwracana, beneficjent zachowuje prawo do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w odniesieniu do obszaru lub zwierząt, które były kwalifikowalne w chwili wystąpienia siły wyższej do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Należy uznać, że z siłą wyższą będziemy mieli również do czynienia w przypadku nieruchomości lub ich części będących częścią inwestycji, niezbędnych do jej funkcjonowania, które nie stają się własnością Skarbu Państwa, lecz wobec których trwałe ogranicza się sposób korzystania (tzw. trwałych ograniczeń sposobu korzystania z nieruchomości) oraz tzw. „resztówek” (nieruchomości

wykupionych na wniosek strony w sytuacji, jeżeli w drodze PNRI przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele).

Termin na zgłoszenie wystąpienia tego rodzaju siły wyższej oraz dowód jej wystąpienia – podobnie jak w przypadku wywłaszczenia – będzie wywodził się z decyzji PNRI. W tym wypadku bowiem siła wyższa została wywołana również w związku z wywłaszczeniem nieruchomości, z tym że nie pozbawiła własności konkretnie tej części nieruchomości, a spowodowała brak możliwości wykorzystania jej na dotychczasowy cel (np. rolny). Podobnie w przypadku trwałych ograniczeń, jeśli oczywiście spowodowały one brak możliwości wykorzystania nieruchomości zgodnie z przyjętym przez rolnika zobowiązaniem.

Jeden z właścicieli przejmowanych nieruchomości poinformował, że otrzymywał dopłatę na wywłaszczaną nieruchomość. Nie chciał jednak podać szczegółów dotyczących programu wsparcia finansowego. Konsultant wyjaśnił pojęcie wystąpienia siły wyższej i obowiązków wynikających z jej wystąpienia. Właściciel poinformował, że po wywłaszczeniu zgłosił do Urzędu Miasta Krakowa informację o zmianie powierzchni dotowanej nieruchomości. Wysokość dotacji została odpowiednio pomniejszona.

8.3 PRZYJĘTE MECHANIZMY POZYSKIWANIA PRAW DO NIERUCHOMOŚCI⁹

W LARPF zidentyfikowano szereg niespójności pomiędzy OP 4.12 a prawem polskim: OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>Brak tytułu prawnego do gruntu nie powinien być przeszkodą do kompensacji/wypłaty odszkodowania. Osoby nie posiadające tytułu prawnego otrzymują kompensację.</p>	<p>Polski system prawny nie uznaje prawa do odszkodowania właścicieli/użytkowników gruntu nie posiadających do niego tytułu prawnego (wyjątek stanowią osoby, które nabyły prawo do nieruchomości w drodze zasiedzenia, tj. metody nabycia własności poprzez nieprzerwane posiadanie nieruchomości przez okres wskazany w ustawie)</p>	<p>W przypadku osób nie posiadających tytułu prawnego do nieruchomości dotkniętej skutkami realizacji Kontraktu każdy taki przypadek powinien być jednak rozpatrywany indywidualnie, pod kątem możliwości zastosowania ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów OP 4.12.</p> <p>Wg OP 4.12 osoby dotknięte skutkami realizacji inwestycji nie posiadające tytułu prawnego do nieruchomości nie są uprawnione do uzyskania kompensaty pieniężnej za nieruchomość. Są jednak uprawnione do otrzymania kompensaty za wszelkie obiekty, nasadzenia i ulepszenia nieruchomości dokonane przed datą końcową i do odpowiednich rozwiązań przypadkach, w których będą musiały zostać fizycznie lub ekonomicznie przemieszczone. W tych przypadkach zostaną zastosowane również odpowiednie środki łagodzące.</p>
<p>Polityka BŚ wymaga kompensacji za utratę dochodów¹⁰ (np. z działalności gospodarczej, rolnej itp.) w związku z zajęciami nieruchomości na potrzeby realizacji Kontraktu</p>	<p>Przepisy prawa polskiego nie przewidują kompensacji z tytułu utraty dochodów na skutek realizacji Kontraktu.</p>	<p>Osoby, które utraciły dochody lub zatrudnienie otrzymają wsparcie (ubezpieczenie zdrowotne, szkolenia zawodowe itp.) od urzędów pracy. W przypadku przedsiębiorców możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z kodeksu cywilnego (pokrycie doznanej szkody i utraconego zysku).</p>
<p>Szczególne uwagę należy zwracać na potrzeby szczególnie wrażliwych grup społecznych, zwłaszcza osób ubogich, starszych, samotnych matek, dzieci, mniejszości etnicznych.</p>	<p>Polskie prawo nie wymaga zaplanowania szczególnych środków w celu dodatkowego wsparcia szczególnie wrażliwych grup społecznych (osób starszych, niepełnosprawnych, ubogich i innych, które mogą mieć specjalne potrzeby).</p>	<p>Osobom wywłaszczonym zostanie udzielona wszelka pomoc w uzyskaniu wsparcia udzielanego przez urzędy i instytucje obywatelom.</p> <p>Zostaną też podjęte dodatkowe działania w celu zapewnienia, że osiągnięto cele określone w OP 4.12.</p>

⁹ Tabela zamieszczona w niniejszym rozdziale jest zgodna z LARPF

¹⁰ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód

W LARPF zidentyfikowano szereg niespójności pomiędzy OP 4.12 a prawem polskim: OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>Polityka BŚ wymaga dodatkowej kompensacji wydatków poniesionych przez PAP w związku z fizyczną przeprowadzką (np. transport materiałów) i udzielenia pomocy w związku z realizacją przesiedlenia.</p>	<p>Nie przewiduje się pomocy dla pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów wynikających z konieczności przeniesienia się na nowe miejsce przez obywateli i przedsiębiorstwa.</p>	<p>W celu pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów określonych w OP 4.12.</p>
<p>Wypłata odszkodowania powinna nastąpić przed fizycznym zajęciem terenu na potrzeby realizacji Kontraktu</p>	<p>Specustawa przeciwpowodziowa pozwala na zajęcie terenu i rozpoczęcie robót, zanim nastąpi wypłata odszkodowania.</p>	<p>We wszystkich przypadkach warunkiem rozpoczęcia robót jest otrzymanie potwierdzenia, że osoba dotknięta skutkami realizacji Kontraktu została poinformowana z wyprzedzeniem o rozpoczęciu robót, wynagrodzenie zostało wypłacone i otrzymano zgodę na wejście w teren.</p> <p>Jedynymi wyjątkami są sytuacje, gdzie wszczęte zostało postępowanie odwoławcze z uwagi na niepowodzenie negocjacji, nieobecność właścicieli lub brak możliwości ich ustalenia.</p> <p>W takim przypadku kwota zostanie przekazana do depozytu sądowego i umieszczona na rachunku depozytowym, sądu.</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka rozpoczęcia robót przed skompensowaniem strat zajęcia nieruchomości powinny być zaplanowane i przeprowadzone z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem robót.</p>

W LARPF zidentyfikowano szereg niespójności pomiędzy OP 4.12 a prawem polskim: OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>Kompensacja za utratę dóbr jest oparta na ich wartości rynkowej powiększonej o wszelkie koszty transakcyjne (np. podatki, opłaty) i powinna ona być wystarczająca dla efektywnego odtworzenia utraconych dóbr (wartość odtworzeniowa)</p>	<p>Zastosowane metody wyceny mogą skutkować zaniżaniem wartości nieruchomości w porównaniu do cen podobnych nieruchomości na rynku lokalnym.</p>	<p>Wycena nieruchomości zostanie powierzona niezależnemu i doświadczonemu biegłemu. Opinia biegłego powinna zostać zweryfikowana przez JWP. Wyłączony powinien otrzymać wystarczającą ilość czasu na zapoznanie się z opinią biegłego. W razie wątpliwości co do wystarczalności należnej kwoty odszkodowania, oszacowania wartości nieruchomości powinien dokonać niezależny biegły w postępowaniu przed wojewodą.</p> <p>We wszystkich przypadkach wycena musi wskazywać na wartość odtworzeniową.</p>
<p>Wymagane jest przygotowanie studium socjoekonomicznego, PPNiP, monitoring środków kompensujących, przesiedleń, środków mających na celu odtworzenie poziomu jakości życia, a także ewaluacja efektywności wszystkich ww. środków.</p>	<p>Przepisy prawa polskiego nie przewidują obowiązku przygotowania studium socjoekonomicznego i sporządzenia PPNiP jako takiego. Brak jest obowiązku monitorowania i ewaluacji ich wdrażania.</p>	<p>Studia socjoekonomiczne oraz PPNiP są przygotowywane zgodnie z LARPF, OP 4.12 i dobrymi praktykami.</p>

W przypadku Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko nieruchomości zostały pozyskane na podstawie decyzji Wojewody Małopolskiego nr 06/2015 z dnia 22 grudnia 2015, znak:WI-IX.7840.1.8.2015 o pozwoleniu na realizację inwestycji, wydanej w oparciu o przepisy specustawy przeciwpowodziowej.

Zgodnie z przepisami specustawy przeciwpowodziowej działki przejmowane były w ramach procedury wyłączeniowej.

Z uwagi na względy formalnoprawne, w okresie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o PNRI stała się ostateczna, nie doszło do ustalenia wysokości odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa. W związku z tym wysokość odszkodowania jest aktualnie określana w drodze decyzji Wojewody Małopolskiego, w oparciu o operaty szacunkowe opracowane przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Operaty opracowane w sposób rzetelny, obiektywny i niezależny stanowią podstawę ustalenia wysokości odszkodowania.

Dotychczasowemu właścicielowi przysługuje odwołanie się od decyzji Wojewody ustalającej wysokość odszkodowania. W takiej sytuacji PAP może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania

określonego w decyzji Wojewody a wypłata tej kwoty nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Część właścicieli przejmowanych nieruchomości otrzymała już odszkodowanie w formie wypłaty pieniężnej. Dla pozostałych właścicieli wysokość odszkodowania jest aktualnie ustalana w drodze decyzji, na podstawie których będą realizowane kolejne wypłaty odszkodowań.

Dotychczasowy właściciel otrzymuje cenę za nieruchomość odpowiadającą rzeczywistej szkodzie, a tym samym zminimalizowany został negatywny wpływ utraty własności nieruchomości na jego sytuację majątkową.

Dla Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko Wojewoda Małopolski dla 81 przejmowanych nieruchomości właścicieli prywatnych wydał decyzje dotyczące wysokości odszkodowania. Dla pozostałych nieruchomości trwa procedura wyceny nieruchomości, w tym m. in. dla jednej nieruchomości, na którą nałożono trwałe ograniczenie sposobu korzystania.

Odszkodowania wypłacono dla 70 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych i prawnych i 7 nieruchomości gminnych). Dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego tj. z zastosowaniem procedury specjalnej, o której mowa w pkt 8.2.3. Dla 6 nieruchomości wypłata odszkodowania jest w toku. W przypadku 1 nieruchomości, Właściciel złożył skargę do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania.

Szczegółowe dane zamieszczono w załączniku nr 1 i załączniku nr 2.

Dla pozostałych nieruchomości wysokość odszkodowania jest aktualnie określana w drodze decyzji przez Wojewodę Małopolskiego, na podstawie przedmiotowych decyzji będą realizowane kolejne wypłaty odszkodowań. W odniesieniu do 7 nieruchomości Wojewoda Małopolski nie ustalił wysokości odszkodowania, z uwagi na fakt, iż brak jest możliwości ustalenia osób, które legitymowałyby się prawem własności do ww. działek i nie można ustalić podmiotu uprawnionego do otrzymania odszkodowania. W tych sprawach postępowanie odszkodowawcze zostało umorzone. Dla tych przypadków Konsultant przewiduje działania opisane w pkt 8.2.3

Zakres i docelowe lokalizacje zajęć czasowych zostaną określone po wyborze Wykonawcy. Wykonawca negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości będzie się kierował zasadami określonymi w niniejszym PPNiP (proces ten będzie odbywał się na zasadzie dobrowolności). Wszystkie nieruchomości zajęte czasowo zostaną przywrócone do stanu poprzedniego (wzór umowy – załącznik nr 8).

Jeśli natomiast chodzi o potencjalne zajęcia czasowe, których dokładnej skali nie można określić na obecnym etapie zaawansowania Projektu, Wykonawca będzie zawierał z właścicielami dobrowolne porozumienia, w których określone zostaną zasady czasowego udostępnienia przez właścicieli gruntu na potrzeby realizacji inwestycji. W każdym wypadku właściciele nieruchomości podlegających zajęciom trwałym i czasowym zostaną skutecznie poinformowani o planowanej inwestycji oraz o przysługujących im uprawnieniach.

Przejęcie lub czasowe zajęcie tych nieruchomości odbywać się będzie przede wszystkim poprzez konsultacje z tymi osobami, zapoznanie się z ich oczekiwaniami oraz przedstawienie im dalszego trybu postępowania.

8.4 ZASADY WYCENY¹¹

Właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości lub jej części, będącej częścią inwestycji przeciwpowodziowej, niezbędnej do jej realizacji, przysługuje odszkodowanie z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego własności tej nieruchomości.

We wszystkich przypadkach odszkodowanie musi odpowiadać wartości odtworzeniowej nieruchomości, co oznacza kwotę potrzebną do zastąpienia składnika aktywów bez uwzględniania amortyzacji składnika aktywów z powodu jego wieku, stanu lub jakiegokolwiek innego czynnika. Jest to zwykle oparte na wartości rynkowej nieruchomości i dóbr z nią związanych (np. nasadzenia lub inne elementy) powiększonej o koszty transakcyjne niezbędne dla odtworzenia takie, jak podatki czy opłaty. Kompensacja jest określana na podstawie wyceny dokonywanej przez rzeczoznawcę, a jeśli to konieczne przez zespół rzeczoznawców (np. zawierający biegłego z zakresu rolnictwa).

Zgodnie z OP 4.12 „wartość odtworzeniowa” w odniesieniu do nieruchomości i obiektów została zdefiniowana jak następuje:

a) dla gruntów rolnych jest to wartość rynkowa gruntów sprzed Projektu albo sprzed przemieszczenia, którakolwiek z tych wartości jest wyższa, odpowiadająca rynkowej wartości ziemi o porównywalnym potencjale produkcyjnym i użytkowaniu zlokalizowanej w pobliżu gruntu zajętego pod realizację Kontraktu wraz z kosztem przygotowania tego gruntu do pełnienia funkcji podobnej do funkcji pełnionej przez grunt zajęty pod realizację Kontraktu, wraz z kosztami transakcyjnymi;

b) dla nieruchomości na obszarach miejskich to wartość rynkowa sprzed przemieszczenia odpowiadająca wartości ziemi o porównywalnym rozmiarze i użytkowaniu, zaopatrzonej w podobny albo lepszy dostęp do infrastruktury i usług oraz zlokalizowanej w pobliżu zajętej nieruchomości, wraz z kosztami transakcyjnymi;

c) dla domów i obiektów to wartość rynkowa materiałów do wbudowania w nowe domy i obiekty zastępujące domy i obiekty dotknięte skutkami realizacji Projektu, w ilości i jakości podobnej albo lepszej od tej, która została wbudowana w domy i obiekty wyłączone lub częściowo dotknięte skutkami realizacji Projektu, wraz z kosztami transportu materiałów na miejsce budowy, wynagrodzeniami dla robotników budowlanych oraz kosztami transakcyjnymi, opłatami i podatkami związanymi z realizacją nowych obiektów.

W odniesieniu do nieruchomości wyłączonych na potrzeby realizacji Kontraktu zastosowanie znajdują zasady wskazane powyżej w lit. a) i b) (w przypadku tego Kontraktu w liniach rozgraniczających teren inwestycji nie ma domów i obiektów).

Przy określaniu wartości odtworzeniowej nie jest brana pod uwagę ani deprecjacja majątku i wartości ocalałych materiałów, ani wartość korzyści płynących z Kontraktu, a potrąconych z wyceny majątku dotkniętego skutkami realizacji Kontraktu. Tam, gdzie przepisy polskie nie uwzględniają konieczności kompensacji odpowiadającej wartości odtworzeniowej, kompensacja jest wspierana przez środki dodatkowe takie jak wsparcie w okresie przejściowym po przesiedleniu, stanowiącym rozsądny czas konieczny dla odtworzenia jakości życia (w tym źródeł utrzymania), itp. Takie postępowanie zapewnia realizację kompensacji w standardzie kompensacji wg wartości odtworzeniowej.

---

¹¹ Treść rozdziału zgodna z LARPF

Odszkodowanie przysługuje w wysokości uzgodnionej między Inwestorem, a dotychczasowym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości, od odpowiednio Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego.

Wysokość odszkodowania ustalona w decyzji Wojewody o ustaleniu wysokości odszkodowania będzie ulegała waloryzacji na dzień wypłaty odszkodowania.

UWAGA:

Metody wyceny definiuje akt prawny w randze rozporządzenia tj. Rozporządzenie Rady Ministrów z 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.), w nim zawarte są szczegóły dotyczące metod i technik szacowania wartości odszkodowania.

8.4.1 Wycena nieruchomości¹²

Podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość rynkowa nieruchomości. Przy określaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia się w szczególności jej rodzaj, położenie, sposób użytkowania, przeznaczenie, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan nieruchomości oraz aktualnie kształtujące się ceny w obrocie nieruchomościami. Wartość rynkową nieruchomości określa się według aktualnego sposobu jej użytkowania, jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem Kontraktu nie powoduje zwiększenia jej wartości. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości pozwalają na określenie wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa tę wartość stosując jedno z podejść rynkowych, tj. podejście porównawcze, dochodowe lub mieszane. Jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wywłaszczenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość nieruchomości dla celów odszkodowania określa się według alternatywnego sposobu użytkowania wynikającego z tego przeznaczenia. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości są niewystarczające do określenia wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa wartość odtworzeniową nieruchomości stosując podejście kosztowe.

Jeżeli dotychczasowy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej PNRI, wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

- doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji PNRI,
- doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji PNRI rygoru natychmiastowej wykonalności,
- w którym decyzji PNRI stałą się ostateczna

wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego, na zasadach określonych w specustawie przeciwpowodziowej.

8.4.2 Wycena nasadzeń i zasiewów¹³

Przy określaniu wartości drzewostanu leśnego albo zadrzewień, jeżeli w drzewostanie znajdują się materiały użytkowe, szacuje się wartość drewna znajdującego się w tym drzewostanie. Jeżeli

---

¹² Treść rozdziału zgodna z LARPF

¹³ Treść rozdziału zgodna z LARPF

w drzewostanie nie występuje materiał użytkowy lub wartość drewna, które może być pozyskane, jest niższa od kosztów zalesienia i pielęgnacji drzewostanu, szacuje się koszty zalesienia oraz koszty pielęgnacji drzewostanu do dnia wywłaszczenia.

Przy określaniu wartości plantacji kultur wieloletnich szacuje się koszty założenia plantacji i jej pielęgnacji do czasu pierwszych zbiorów oraz wartość utraconych pożytków w okresie od dnia wywłaszczenia do dnia zakończenia pełnego plonowania. Sumę kosztów i wartość utraconych pożytków zmniejsza się o sumę rocznych odpisów amortyzacyjnych, wynikającą z okresu wykorzystania plantacji od pierwszego roku plonowania do dnia wywłaszczenia.

Przy określaniu wartości zasiewów, upraw i innych zbiorów jednorocznych szacuje się wartość przewidywanych plonów według cen kształtujących się w obrocie rynkowym, zmniejszając ją o wartość nakładów koniecznych w związku ze zbiorem tych plonów.

9 Kryteria kwalifikowalności i katalog osób uprawnionych

9.1 KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI¹⁴

Zgodnie z Polityką Operacyjną Banku Światowego do kompensaty i pomocy w związku z zajęciami nieruchomości skutkującymi utratą dóbr i przemieszczeniem (fizycznym lub ekonomicznym) uprawnione są następujące grupy osób:

- a) osoby posiadające formalny tytuł prawny do ziemi lub innych dóbr dotkniętych oddziaływaniami Projektu (w tym prawo zwyczajowe lub tradycyjne),
- b) osoby nie posiadające formalnego tytułu prawnego w czasie rozpoczęcia spisu mieszkańców, jednak posiadające roszczenie do ziemi lub dóbr znajdujące oparcie w prawie krajowym lub zidentyfikowane w trakcie prac nad PPNiP,
- c) osoby nie posiadające tytułu prawnego ani roszczeń do zajmowanej nieruchomości.

Osoby określone w pkt. (a) i (b) powinny otrzymać kompensatę za utracone grunty, a także inną pomoc. Osoby określone w pkt. (c) powinny otrzymać pomoc w przesiedleniu w miejsce odszkodowania za zajmowane grunty oraz, w razie konieczności, inną pomoc dla osiągnięcia celów OP 4.12 – o ile zajmowały obszar realizacji Projektu wcześniej niż data graniczna (w niniejszym przypadku to dzień wydania decyzji PNRI). Osoby, które zajmą teren po dacie końcowej nie będą uprawnione do kompensacji, ani do innych form pomocy w związku z przesiedleniami. Wszystkie osoby określone w pkt. (a), (b) i (c) powinny otrzymać kompensatę za utracone dobra inne, niż grunt.

W związku z tym brak tytułu prawnego do nieruchomości sam w sobie nie powinien być przeszkodą dla otrzymania kompensaty lub innej pomocy oferowanej w związku z przymusowym zajęciem nieruchomości.

Należy podkreślić, że dla tego Kontraktu nie występuje grupa osób użytkujących grunt w złej wierze. W liniach rozgraniczających teren inwestycji występuje 17 nieruchomości, co do których są lub mogą być prowadzone postępowania spadkowe.

Jeżeli chodzi o sposób oszacowania wpływu na PAP, został on opisany w rozdziale 6.1. Oddziaływania społeczne.

9.2 KATALOG OSÓB UPRAWNIONYCH¹⁵

Kwalifikowalność do kompensacji i pomocy będzie ustalana na następujących zasadach:

- PAP posiadający legalnie nieruchomości na terenie Kontraktu otrzymają rekompensatę w pełnej wysokości, przy uwzględnieniu pierwszeństwa zasady „ziemia za ziemię”,
- PAP będący najemcami, dzierżawcami, dożywotnikami i innymi posiadaczami zależnymi nieruchomości na terenie Kontraktu otrzymają pełną rekompensatę za utratę tych praw,

---

¹⁴ Treść rozdziału zgodna z LARPF

¹⁵ Rozdział zgodny z LARPF

- PAP będący posiadaczami ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach otrzymają pełną rekompensatę za utratę tych praw,
- posiadacze upraw, roślin, budowli i innych konstrukcji związanych z gruntem otrzymają rekompensatę za te uprawy, rośliny, budowle i konstrukcje,
- mieszkańcy domów i mieszkań, którzy będą musieli zostać wysiedleni oprócz odszkodowania na ww. zasadach otrzymają pomoc w przesiedleniu, odpowiedni dostęp do infrastruktury społecznej oraz, jeżeli będzie to konieczne, pakiet specjalnie dobranych działań ostonowych,
- PAP, które w związku z realizacją Kontraktu stracą przychód, pensje lub możliwość prowadzenia działalności gospodarczej otrzymają odpowiednie rekompensaty oraz, jeżeli będzie to konieczne, pakiet odpowiednio dobranych działań ostonowych,
- PAP posiadający nieruchomości na terenie Kontraktu nielegalnie, bez tytułu prawnego i bez perspektywy nabycia tytułu prawnego nie otrzymają rekompensat za wywłaszczenie z nieruchomości, ponieważ jest to niemożliwe w świetle prawa polskiego. Osoby te otrzymają jednak rekompensaty za rośliny i konstrukcje będące ich własnością oraz, jeżeli będzie to konieczne, pakiet specjalnie dobranych działań ostonowych dla odtworzenia lub poprawy jakości życia.

PAP będą uprawnione do uzyskania rekompensaty za następujące kategorie oddziaływań/strat:

- **Trwała utrata nieruchomości** - tam, gdzie to możliwe i gdzie PAP wyrazi taką wolę będzie rekompensowana w formie „ziemia za ziemię” poprzez przyznanie nieruchomości o podobnej wartości, położeniu i funkcjach jak nieruchomość wywłaszczona. Jeżeli znalezienie nieruchomości spełniającej wymagania adekwatnej rekompensaty nie będzie możliwe, PAP nie wyrazi woli uzyskania rekompensaty w formie „ziemia za ziemię” albo zajęciu podlegała będzie jedynie niewielka część działki, odszkodowanie będzie wypłacane w formie pieniężnej i będzie odpowiadało rynkowej wartości wywłaszczonej nieruchomości lub jej części. Dodatkowo za niezwłoczne wydanie nieruchomości możliwe będzie powiększenie odszkodowania o kwotę odpowiadającą kwocie 5% wartości wywłaszczonej nieruchomości, na zasadach określonych w specustawie przeciwpowodziowej. PAP nie będące właścicielami lub użytkownikami wieczystymi, ale posiadające tytuł prawny do nieruchomości (np. najemcy, dzierżawcy) otrzymają z kolei odszkodowanie odpowiadające wartości wywłaszczonych praw.

Na żądanie PAP Inwestor może przejąć nieruchomość w całości i zrekompensuje przejęcie tej nieruchomości na ww. zasadach. Wszelkie koszty transakcyjne, w tym podatki związane z przyznaniem rekompensaty za wywłaszczenie będzie pokrywał Inwestor. W przypadku PAP, które posiadają nieruchomości na terenie Kontraktu bez tytułu prawnego (nielegalnie) przyznanie rekompensaty za wywłaszczenie nieruchomości nie będzie możliwe. Otrzymają one jednak rekompensaty za rośliny, nasadzenia i konstrukcje będące ich własnością oraz, jeżeli będzie to konieczne pakiet działań ostonowych mających na celu odtworzenie lub poprawę ich jakości życia;

- **Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości** co do zasady rekompensowane będzie w formie pieniężnej, uwzględniającej utratę rynkową wartości nieruchomości. W zależności od przypadku zaproponowane zostaną również specjalnie dobrane działania ostonowe..

- **Budynki mieszkalne** – rekompensata będzie odbywała się na zasadach jak dla trwałą utraty nieruchomości. Ponadto wysiedlane PAP otrzymają dodatkową płatność w kwocie 10 000 zł. W zależności od przypadku Inwestor przyzna tym osobom zamiennie lokale mieszkalne. W przypadku squattersów nie są oni uprawnieni do otrzymania odszkodowania, jednak w określonych przypadkach Inwestor jest zobowiązany do przyznania im lokalu zamiennego. Osobom tym zostanie zaproponowany również pakiet osłonowy, obejmujący pomoc w znalezieniu miejsca zamieszkania, a w przypadku jeżeli są to osoby bezrobotne albo dotknięte uzależnieniami zaproponowane zostaną im działania wspierające ich pozycję na rynku pracy oraz otrzymają stosowną propozycję leczenia;
- **Budowle i struktury niemieszkalne (stajnie, ogrodzenia, infrastruktura techniczna itp.)** – co do zasady właściciele i użytkownicy tych budowli i struktur otrzymają rekompensatę jak za stałą utratę nieruchomości. Wśród działań osłonowych Inwestor zaproponuje przebudowę sieci infrastruktury, a tam gdzie to adekwatne – struktur i budowli na koszt Inwestora. Dodatkowo jednostki samorządu terytorialnego, które zrealizowały lub realizują dotknięte budowle lub struktury przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub innych źródeł zagranicznych, odszkodowanie pieniężne zostanie powiększone o kwotę podlegających zwrotowi środków pochodzących z dofinansowania wraz z należnymi odsetkami;
- **Utrata nasadzeń** - odszkodowanie za utracone składniki roślinne (nasadzenia, drzewa itp.) zostanie zrekompensowana w formie pieniężnej, przy uwzględnieniu kosztów założenia i pielęgnacji nasadzeń, a także wartości utraconych pożytków w okresie od dnia wywłaszczenia do dnia zakończenia pełnego plonowania. Do odszkodowania za te elementy składowe gruntu uprawnieni są tak osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości, jak i posiadacze samoistni. Elementy te będą wycenione w operatach szacunkowych, które przygotowują niezależni rzeczoznawcy majątkowi.
- **Utrata drzewostanu** zostanie zrekompensowana analogicznie jak w przypadku utraty nasadzeń. W zależności od przypadku rekompensata może nastąpić również wg. oszacowania wartości drewna, które może być pozyskane;
- **Oddziaływanie na przedsiębiorców i zatrudnienie** zostanie zrekompensowane w pieniądzu poprzez zrekompensowanie szkód faktycznie poniesionych przez przedsiębiorców oraz zysku, który utracili na skutek realizacji Kontraktu. Podstawą do określenia tych wartości powinny być dokumenty księgowo-rozliczeniowe, ewentualnie zeznania podatkowe przedsiębiorców. W przypadku utraty pracy przez pracowników otrzymają oni zasiłek dla bezrobotnych. Zarówno pracownicy, jak i wykonujący pracę na umowach cywilnoprawnych w przypadku utraty możliwości zarobkowania otrzymają bezpłatne ubezpieczenie zdrowotne, pomoc w znalezieniu pracy oraz, ewentualnie, pomoc w postaci szkoleń zawodowych umożliwiających im przekwalifikowanie w celu znalezienia zatrudnienia;
- **Utrata lub ograniczenie dostępu do infrastruktury społecznej** (np. parków) zostanie w miarę możliwości zrekompensowane poprzez odtworzenie tej infrastruktury w nowym, odpowiednio zlokalizowanym miejscu. W przypadku braku możliwości lub braku potrzeby odtworzenia infrastruktury w nowym miejscu, PAP otrzymają dostęp do istniejącej infrastruktury społecznej;

- **Koszty przesiedlenia gospodarstw domowych** – w celu pokrycia kosztów przesiedlenia gospodarstw domowych PAP otrzymają kwotę 10 000 zł. Zostanie im również zaproponowany specjalny pakiet działań osłonowych, obejmujących w razie potrzeby pomoc w znalezieniu firmy transportowej i w pokryciu kosztów transportu przekraczających kwotę 10 000 zł;
- **Grupy szczególnie wrażliwe** w ramach rekompensaty otrzymają specjalnie dobrany do ich potrzeb pakiet osłony (harmonogram wdrażania działań w tym zakresie będzie ustalany indywidualnie). Dla dzieci i młodzieży szkolnej będzie to pomoc w znalezieniu takiej lokalizacji, która umożliwi im kształcenie się w dotychczasowej szkole; podobnie dla dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli. Osoby starsze zostaną przesiedlone w miejsca, które są pozbawione barier architektonicznych utrudniających poruszanie się i które posiadają równy, albo łatwiejszy dostęp do opieki zdrowotnej, przy jednoczesnej możliwości zapewnienia zachowania dotychczasowych nawyków i stylu życia. Osobom ubogim zaproponowana zostanie pomoc w uzyskaniu dodatkowego wsparcia instytucjonalnego od agencji rządowych, samorządowych oraz od właściwych dla ich problemów organizacji pozarządowych.
- **Czasowe zajęcie nieruchomości** będzie rekompensowane pieniężnie poprzez wypłatę w odstępach miesięcznych kwot odpowiadających rynkowym cenom wynajmu lub dzierżawy nieruchomości. Ponadto w przypadku, jeżeli w związku z czasowym zajęciem nieruchomości PAP poniesie z tego tytułu stratę, zostanie ona odrębnie zrekompensowana na ww. zasadach. Po zakończeniu realizacji działań budowlanych wszystkie nieruchomości zostaną przywrócone do stanu poprzedniego;
- **Szkody w domach, budynkach i budowlach w związku z pracami budowlanymi (np. wibracje, wypadki, itp.)** będą rekompensowane w zależności od ich charakteru tak, aby możliwe było odtworzenie pełnej substancji dotkniętego obiektu albo zakup nowego. W zależności od sytuacji zastosowane zostaną odpowiednie zasady dotyczące wypłaty odszkodowań dla ww. oddziaływań.

Szczegółowy katalog osób uprawnionych do kompensacji został zawarty w Załączniku nr 2 do niniejszego PPNiP.

9.3 MATRYCA KWALIFIKOWALNOŚCI¹⁶

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
Trwała utrata nieruchomości	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata w formie „ziemia za ziemię”, • jeżeli rekompensata w formie „ziemia za ziemię” jest niemożliwa albo niepożądana odszkodowanie pieniężne, • pokrycie wszelkich kosztów transakcyjnych.
	Grupy społecznie wrażliwe	<ul style="list-style-type: none"> • pokrycie kosztów przeprowadzki, • wsparcie w przeprowadzce.
		<ul style="list-style-type: none"> • przesiedlenie do lokalizacji nie wpływającej na dostępność poprzedniej szkoły, • wsparcie w znalezieniu lokalizacji z podobną dostępnością szkoły, jak w przypadku wyłączonego gospodarstwa domowego.
		<ul style="list-style-type: none"> • przesiedlenie do lokalizacji z takim samym lub lepszym dostępem do opieki medycznej, jak w przypadku wyłączonego gospodarstwa domowego, ewentualnie pomoc w znalezieniu miejsca zamieszkania z takim dostępem, • przesiedlenie do miejsca bez barier architektonicznych, ewentualnie pomoc w znalezieniu odpowiedniego domu.
		<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie w uzyskaniu odpowiedniej pomocy instytucjonalnej dla celów poprawy jakości życia.
	Użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utratę praw na nieruchomości, • pomoc we wzięciu w użytkowanie podobnej nieruchomości.
	Najemcy, dzierżawcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensacja pieniężna za straty poniesione w związku z wygaśnięciem umowy, • pokrycie kosztów transakcyjnych.
Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • brak odszkodowania za utratę nieruchomości. 	

¹⁶ Rozdział zgodny z LARPF.

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
	Posiadacze służebności, hipoteki, zastawu na nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utracone prawa, • dla posiadaczy służebności gruntowych – pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z należącej do nich nieruchomości (władnącej nieruchomości wyłączonej), np. w postaci innej drogi koniecznej do nieruchomości, • pokrycie kosztów transakcyjnych.
	Nielegalni posiadacze służebności	<ul style="list-style-type: none"> • dla nielegalnych posiadaczy służebności - pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z należącej do nich nieruchomości (władnącej nieruchomości wyłączonej).
Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za straty związane z ograniczeniem w użytkowaniu nieruchomości, • pokrycie kosztów transakcyjnych, • zaproponowanie wsparcia instytucjonalnego oraz doradztwo w zakresie możliwości innego wykorzystania nieruchomości.
	Użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utratę praw na skutek ograniczenia.
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • zaproponowanie wsparcia instytucjonalnego oraz doradztwo w zakresie możliwości innego wykorzystania nieruchomości.
	Dzierżawcy, najemcy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za straty związane z ograniczeniem, • pokrycie kosztów transakcyjnych, • zaproponowanie wsparcia instytucjonalnego oraz doradztwo w zakresie możliwości innego wykorzystania nieruchomości.
	Posiadacze służebności	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z należącej do nich nieruchomości (władnącej nieruchomości wyłączonej), • rekompensata pieniężna za szkody związane z ograniczeniem możliwości korzystania ze służebności, • pokrycie kosztów transakcyjnych.
	Nielegalni posiadacze służebności	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z należącej do nich nieruchomości (władnącej nieruchomości wyłączonej).

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
Budynki mieszkalne	Właściciele	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata w formie „ziemia za ziemię”, • jeżeli rekompensata w formie „ziemia za ziemię” jest niemożliwa albo niepożądana odszkodowanie pieniężne za utraconą nieruchomość, • pokrycie wszelkich kosztów transakcyjnych, • pokrycie kosztów związanych z procesem przesiedlenia, • wsparcie w znalezieniu miejsca zamieszkania lub zapewnienie lokalu mieszkalnego przez Inwestora, • wsparcie instytucjonalne i socjalne dla przesiedlanych.
	Posiadacze bez tytułu prawnego	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie w zalegalizowaniu posiadania w celu kompensaty na zasadach dla właścicieli i legalnych posiadaczy, • pokrycie kosztów związanych z procesem przesiedlenia, • wsparcie w znalezieniu miejsca zamieszkania lub zapewnienie lokalu mieszkalnego przez Inwestora, • wsparcie instytucjonalne i socjalne dla przesiedlonych.
	Dzierżawcy, najemcy, użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za straty związane z wygaśnięciem umowy, • pokrycie kosztów transakcyjnych, • pokrycie kosztów związanych z procesem przesiedlenia, • wsparcie w znalezieniu miejsca zamieszkania lub zapewnienie lokalu mieszkalnego przez Inwestora, • wsparcie instytucjonalne i socjalne dla przesiedlanych.
	Nielegalni squattersi	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie w zalegalizowaniu posiadania w celu kompensaty na zasadach dla właścicieli i legalnych posiadaczy, • pokrycie kosztów związanych z procesem przesiedlenia, • wsparcie w znalezieniu miejsca zamieszkania lub zapewnienie lokalu mieszkalnego przez Inwestora, • wsparcie instytucjonalne i socjalne dla przesiedlonych.
	Posiadacze służebności, hipoteki, zastawu na nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utracone prawa, • pokrycie kosztów transakcyjnych, • dla posiadaczy służebności mieszkania: <ul style="list-style-type: none"> ○ pokrycie kosztów związanych z procesem przesiedlenia, ○ wsparcie w znalezieniu miejsca zamieszkania lub zapewnienie lokalu mieszkalnego przez Inwestora, ○ wsparcie instytucjonalne i socjalne dla przesiedlonych.

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
Budowle i struktury niemieszkalne (stajnie, ogrodzenia, infrastruktura techniczna itp.)	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni budowli i struktur	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Nielegalni posiadacze budowli i struktur	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Dzierżawcy, najemcy budowli lub struktur	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
Utrata nasadzeń	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone plony, • umożliwienie zebrania plonów.
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone plony, • umożliwienie zebrania plonów.
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone plony, • umożliwienie zebrania plonów.
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zebrania plonów.
Utrata drzew	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone plony.
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone plony.
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone plony.
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zebrania plonów.

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
Oddziaływania na przedsiębiorców i zatrudnienie w związku z zajęciami nieruchomości	Osoby prowadzące 1-osobową działalność gospodarczą	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za zysk utracony w okresie przejściowym, • objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność, • przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” o warunkach pozwalających na kontynuowanie działalności rolniczej/sadowniczej lub rekompensaty pieniężnej, • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości.
	Organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” lub rekompensaty pieniężnej, • przyznanie rekompensaty pieniężnej w kwocie pozwalającej na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości.
	Mikroprzedsiębiorcy (zatrudniający do 10 pracowników)	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” o warunkach pozwalających na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rekompensaty pieniężnej, • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości.
		<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, • objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność.
		<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” o warunkach pozwalających na kontynuowanie działalności rolniczej/sadowniczej lub rekompensaty pieniężnej, • rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości.
	Mali przedsiębiorcy (zatrudniający od 10 do 50 pracowników)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna.
	Osoby pracujące na umowy cywilno-prawne	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia.
Osoby pracujące na umowę o pracę	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia. 	
Utrata lub ograniczenie dostępu do infrastruktury społecznej	Wszystkie PAP zamieszkujące na obszarze objętym skutkami realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzenie infrastruktury społecznej na innym obszarze, • jeżeli odtworzenie infrastruktury na innym obszarze jest niemożliwe albo niezasadne zapewnienie dostępu do istniejącej infrastruktury społecznej

Oddziaływania/straty	Określenie PAP	Kompensata
Mienie gminne	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> • Odtworzenie lub wymiana zniszczonych obiektów w konsultacji z gminami.
Czasowe zajęcie nieruchomości	Właściciele, użytkownicy wieczysti, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.
	Nielegalnie władający nieruchomością	<ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego
	Dzierżawcy, użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.

Na etapie badań socjoekonomicznych zidentyfikowano właścicieli i współwłaścicieli przejętych nieruchomości, którzy są uprawnieni do otrzymania odszkodowania z tytułu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych.

. W ramach czasowych zajęć nieruchomości poza liniami rozgraniczającymi teren inwestycji mogą występować właściciele, użytkownicy wieczysti, dzierżawcy i użytkownicy nieruchomości.

Szczegóły dotyczące kwalifikowalności osób uprawnionych do kompensacji w liniach rozgraniczających teren inwestycji zostały zawarte w Załączniku nr 2 do niniejszego PPNiP.

10 Konsultacje społeczne i udział społeczeństwa

W związku z uzyskaniem pożyczki ze środków Banku Światowego oraz koniecznością wdrożenia zasad dotyczących procesu przesiedleń wynikających z wymagań polityki OP 4.12 Inwestor podjął działania mające na celu zaangażowanie społeczeństwa w przygotowanie i wdrażanie PPNiP. Zaangażowanie społeczeństwa traktowane jest jako jeden ciągły, rozłożony w czasie proces, którego prawidłowa realizacja ma pozwolić na minimalizację ryzyk związanych z potencjalnym konfliktem społecznym dla Kontraktu.

Dotychczas społeczność lokalna o planowanym Kontrakcie informowana była w drodze obwieszczeń, zamieszczanych na stronach internetowych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscowościach, w których Kontrakt będzie realizowany. Społeczność lokalna była informowana o złożeniu przez JWP wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadzeniu tego postępowania, wydaniu i możliwości wniesienia odwołania od przedmiotowej decyzji, następnie o złożeniu wniosku o wydanie PNRI, o fakcie wydania PNRI oraz o możliwościach wniesienia odwołania od tej decyzji. Dodatkowo PAP posiadające nieruchomości na obszarze realizacji Kontraktu były powiadomione listownie o ww. okolicznościach przez Wojewodę Małopolskiego.

W listopadzie 2017 r. Konsultant poinformował listownie prywatnych właścicieli przejętych nieruchomości o planowanym do przeprowadzenia w grudniu 2017 r. badaniu socjoekonomicznym. Konsultant w przekazanej korespondencji wyjaśnił zasadność planowanego badania, którego głównym celem było określenie oddziaływania planowanej inwestycji na jakość życia gospodarstw domowych właścicieli wywłaszczanych nieruchomości.

W trakcie przeprowadzania badań socjoekonomicznych przekazywano PAP informacje o planowanym Kontrakcie/inwestycji zasadach i uprawnieniach dotyczących nabywania nieruchomości.

Tabela 3. Wstępna identyfikacja interesariuszy uczestniczących w konsultacjach społecznych, podmioty wywierające wpływ na przygotowanie i realizację PPNiP.

Interesariusz zewnętrzny	Rodzaj wpływu na PPNiP
właściwy Minister	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpatrzenie odwołania od PNRI 2. Rozpatrzenie odwołania od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Wojewoda Małopolski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydanie PNRI 2. Wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Prezydent Krakowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Starosta Krakowski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Wójt Gminy Liszki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentacja Gminy Liszki jako podmiotu podlegającego wywłaszczeniom 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Rada Miasta Krakowa i Rada Gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reprezentacja Miasta/Gminy j.w. jako podmiotu podlegającego

Interesariusz zewnętrzny	Rodzaj wpływu na PPNiP
Liszki	wyłączeniom 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Sołtys Kryspinowa	1. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Sołtys Piekar	1. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Podmioty podlegające wyłączeniom	1. Określenie potrzeb i strat ponoszonych w związku z planowanym wyłączeniem 2. Wybór formy odszkodowania oraz kompensacji 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych 4. Uczestnictwo w inwentaryzacji
Mieszkańcy miasta Krakowa i Gminy Liszki	1. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych

Konsultacje społeczne Projektu PPNiP

Po zakończeniu prac nad Projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym prowadzonym zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej Banku Światowego (OP 4.12), których celem było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Zgodnie z polityką operacyjną OP 4.12, upublicznienie Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się 12 czerwca 2019 r., w momencie gdy ukazało się obwieszczenie w Dzienniku Polskim (czasopiśmie o zasięgu lokalnym). W obwieszczeniu zaproszono osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt PPNiP dla Kontraktu na roboty 3A.3.

Każdy zainteresowany mógł w okresie od 12 czerwca 2019 r. do 2 lipca 2019 r. (włącznie) zapoznać się z Projektem PPNiP (w wersji papierowej) wyłożonym do wglądu w siedzibie:

- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie (PGWWP RZGW w Krakowie), ul. Kraszewskiego 36, 30-110 Kraków, w dniach roboczych od godziny 9:00 do 14:00,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie - Nadzór Wodny w Krakowie, ul. Kryspinów 278, 32-060 Liszki, w dniach roboczych od godziny 10:00 do 13:00,
- Biura Projektu OPDOW, AECOM Polska Sp. z o.o., Al. Pokoju 1 (budynek K1-piętro 4), 31-548 Kraków, w dniach roboczych od godziny 7:30 do 15:30.

lub z wersją elektroniczną dokumentu zamieszczoną na publicznie dostępnych stronach internetowych:

- PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem - www.krakow.rzgw.gov.pl,
- BKP OPDOW pod adresem – www.odrapcu.pl,
- Urzędu Gminy Liszki pod adresem - www.liszki.pl,

- Urzędu Miasta Krakowa pod adresem – www.bip.krakow.pl,
- Urzędu Starostwa Powiatowego w Krakowie pod adresem – www.powiat.krakow.pl.

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie Projektu PPNiP w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: jrp.krakow@wody.gov.pl w dniach roboczych od 12.06.2019 r. do dnia 02.07.2019 r. (włącznie). Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków było PGW WP RZGW w Krakowie, osobą do kontaktu: Pani Ewa Uczniak-Grzanka tel. +48 12 628 09 83 oraz Pan Rafał Sionko tel. +48 12 628 09 83.

Szczegółowe informacje o możliwości zapoznania się z tym dokumentem oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag (wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu: numery telefonów, adres e-mail, adresy miejsc, w których można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania) podano do publicznej wiadomości w Obwieszczeniu zamieszczonym w następujących miejscach:

- na stronach internetowych PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem - www.krakow.rzgw.gov.pl, BKP OPDOW pod adresem - www.odrapcu.pl, Urzędu Gminy Liszki pod adresem - www.liszki.pl, Urzędu Miasta Krakowa pod adresem – www.bip.krakow.pl oraz urzędu Starostwa Powiatowego w Krakowie www.powiat.krakow.pl;
- w lokalnej prasie – Dziennik Polski;
- na tablicach ogłoszeń w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie, w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie - Nadzór Wodny w Krakowie, w Urzędzie Miasta Krakowa oraz Urzędzie Starostwa Powiatowego w Krakowie, Urzędu Gminy Liszki,
- jak również na tablicach ogłoszeń w miejscach odwiedzanych przez lokalną społeczność Centrum Kultury Podgórze – Klub Tynec, w Przedszkolu Samorządowym nr 133 im. Ojca Leona Knabita, w Sklepie ogólnospożywczym przy ul. Bogucianka 74B, a także na lokalnych tablicach ogłoszeń w miejscach realizacji robót: w Krakowie przy ul. Bogucianka 2, Benedyktyńska 26 oraz w Liszkach przy ul. Św. Jana Kantego oraz ul. Rynek 3.

W wyżej wymienionym obwieszczeniu zamieszczono również informacje o możliwości wzięcia udziału w otwartym spotkaniu i dyskusji skierowanych do wszystkich zainteresowanych osób, organizacji i instytucji, planowanym na dzień 4 lipca 2019 r. (z podaniem miejsca, terminu i godziny spotkania).

Dodatkowo rozesłano przedmiotową informację (imienne zaproszenia) do instytucji publicznych zainteresowanych realizacją Projektu:

- Starostwo Powiatowe w Krakowie
- Urząd Miasta Krakowa
- Rada Miasta Krakowa
- Wójt gminy Liszki
- Sołtys Liszek

Upublicznienie Projektu PPNiP, rozpoczęte oficjalnie w dniu 12 czerwca 2019 r., zakończyło się po 21 dniach, w dniu 2 lipca 2019 r. W okresie upublicznienia Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń nie odnotowano wizyt osób zapoznających się z wyłożonym do wglądu dokumentem, nie wpłynęły również żadne pytania lub wnioski, ani poprzez pocztę e-mail, ani telefonicznie, czy też nie złożono ich osobiście w Biurach PGW WP RZGW w Krakowie i Kryspinowie oraz w Biurze

Konsultanta. Odnotowano jednak zainteresowanie tym dokumentem. Obserwowano pobrania plików ze wskazanych w obwieszczeniu stron internetowych.

Również do zakończenia prac nad niniejszym raportem nie wpłynęły żadne dodatkowe zapytania, uwagi czy wnioski dotyczące Projektu PPNiP. Tak małe zainteresowanie społeczne Projektem PPNiP może wynikać z faktu, iż odszkodowania za przejęte na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości zostały w większości przypadków wypłacone.

Otwarte dla społeczeństwa spotkanie w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły odbyło się 4 lipca 2019 r. o godzinie 16:00 w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie – Nadzór wodny w Krakowie, ul. Kryspinów 278, 32-060 Liszki (gm. Liszki).

W spotkaniu w Kryspinowie udział wzięło 14 osób, wśród uczestników byli przedstawiciel samorządu terytorialnego Urzędu Gminy Liszki, sołtysi okolicznych miejscowości Piekary, Kryspinów i Jeziorzany. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele jednostek bezpośrednio zaangażowanych w realizację POPDOW: Jednostki Realizującej Projekt z PGW WP RZGW w Krakowie, Biura Koordynacji Projektu OPDOW oraz Zespołu Inżyniera – Konsultanta (w tym: Kierownik Projektu, Inżynier nadzoru – Inżynier Rezydent oraz zespół ds. nieruchomości).

Na spotkaniu (otwartym dla każdego zainteresowanego realizacją Projektu), podczas publicznej dyskusji każdy uczestnik mógł składać ustne i pisemne komentarze/uwagi dotyczące projektu PPNiP do raportu. W trakcie spotkania nie zadano dodatkowych pytań ani uwag, na które odpowiedź wymagałaby czasu. Pytania zadane w trakcie spotkania dotyczyły w większości kwestii opisanych szczegółowo w dokumencie PPNiP, zostały one omówione i wyjaśnione w trakcie spotkania i nie wymagają uzupełnienia Projektu PPNiP.

W ramach autokorekty zgłoszonej przez JRP PGW WP RZGW w Krakowie końcowy dokument PPNiP został uzupełniony o wzór umowy na zajęcia czasowe, który został przekazany przez Biuro Koordynacji Projektu OPDOW.

Ze spotkania sporządzono raport, który został przesłany do Banku Światowego. Raport stanowi załącznik nr 8 do dokumentu PPNiP.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „no objection” BŚ będzie udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej i pozostanie tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu. Wszelkie aktualizacje dokumentu PPNiP również będą dostępne dla zainteresowanych na stronie JWP oraz BKPOPDOW.

11 Mechanizm zarządzania skargami

W niniejszym PPNiP przyjęto zasadę, iż JWP podejmie wszelkie środki w celu polubownego załatwienia skarg dotyczących Kontraktu. Mechanizm zarządzania skargami jest zróżnicowany w celu jego zintegrowania z procedurami administracyjnymi obowiązującymi na różnych stadiach przygotowania Kontraktu.

11.1 OGÓLNY MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami znajdzie zastosowanie do następujących skarg i wniosków:

- a) złożonych w trakcie konsultacji społecznych nad projektem niniejszego PPNiP,
- b) złożonych po wydaniu decyzji ustalającej wysokość odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomości,
- c) złożonych bezpośrednio do JRP, BKP, PGW WP lub innego podmiotu działającego w imieniu PAP.

W odniesieniu do tego mechanizmu podstawową zasadą przyjętą przez Inwestora jest przyznanie prawa do złożenia skargi lub wniosku dotyczącego Kontraktu każdemu, niezależnie od tego, czy jego nieruchomości, prawa lub dobra znajdują się na obszarze przeznaczonym do realizacji Kontraktu.

Złożenie skarg i wniosków nie podlega opłatom. Ponadto składający skargę lub wniosek nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu ich złożenia.

Skargi i wnioski będą mogły zostać złożone w formie pisemnej, elektronicznej oraz ustnej do protokołu. Będą one mogły być składane bezpośrednio w siedzibie:

- PGW WP RZGW w Krakowie, wysłane pocztą na adres (ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków)
- telefonicznie: +48 12 62 84 306
- lub pocztą elektroniczną na adres: krakow@wody.gov.pl

Skargi i wnioski będą archiwizowane w właściwym rejestrze, ze wskazaniem dat ich wniesienia, dat udzielenia odpowiedzi oraz sposobu rozpatrzenia.

Jeżeli rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, zostaną w tym celu zebrane materiały, przeprowadzone analizy, badania itp.

Skarga lub wniosek zostaną rozpatrzone niezwłocznie, co oznacza obowiązek przekazania stronie bez zbędnej zwłoki oficjalnego zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi lub wniosku. Takie zawiadomienie powinno zawierać oznaczenie jednostki, od której pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub wniosku.

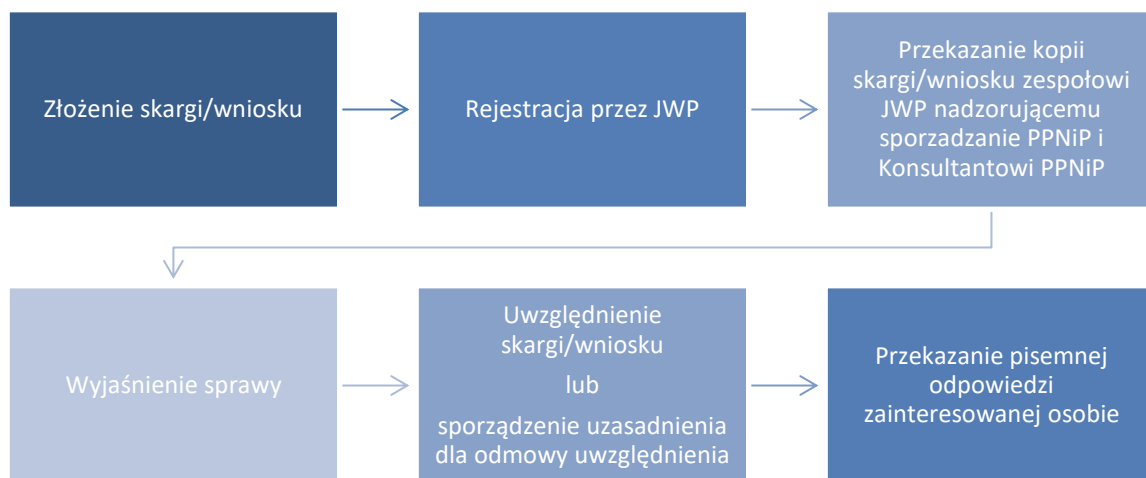
W przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz w przypadkach, w których rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie wprowadzenia zmian do PPNiP termin udzielenia odpowiedzi na skargę

lub wniosek zostanie przedłużony do 30 dni. Jeżeli termin ten będzie za krótki, strona zostanie poinformowana o przyczynie nieotrzymania w terminie merytorycznej odpowiedzi na swoją skargę/wniosek wraz ze wskazaniem terminu, w którym odpowiedź taka będzie udzielona.

W przypadku odmownego załatwienia sprawy osoba składająca skargę lub wniosek zostanie w sposób wyczerpujący poinformowana o przyczynach odmownego załatwienia sprawy.

Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami został przedstawiony poniżej:

Rysunek 5 - Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami

Szczegółne mechanizmy zarządzania skargami i wnioskami są związane bezpośrednio z postępowaniem w sprawie wydania PNRI oraz ustalenia odszkodowania za utracone prawo do nieruchomości i związane z nim dobra (np. pożytki cywilne, przynależności lub urządzenia i maszyny, które nie nadają się do wykorzystania w innej lokalizacji).

Uprawnienia PAP w postępowaniu w sprawie wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania są analogiczne, jak w przypadku postępowania w sprawie PNRI. Oznacza to, że PAP mają prawo do nieodpłatnego czynnego udziału w tym postępowaniu, składania uwag i wniosków, odwołania się od decyzji wydanej przez Wojewodę oraz do złożenia skargi na decyzję odwoławczą wydaną przez właściwego Ministra do właściwego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a następnie – do NSA. Jednakże w odróżnieniu od postępowania dotyczącego wydania PNRI, skarga do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania podlega wpisowi stosunkowemu, który zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżoną decyzją i wynosi:

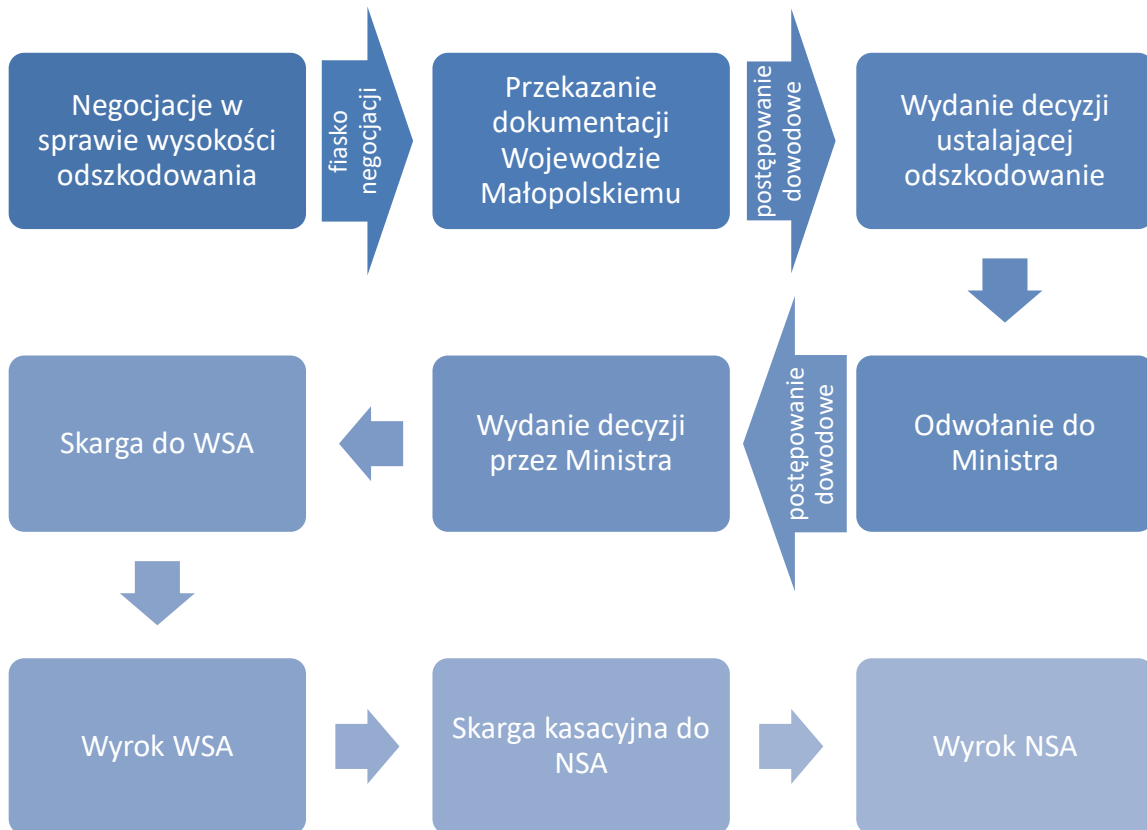
1. do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
2. ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
3. ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

- ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

Wpis od skargi kasacyjnej do NSA wynosi połowę wpisu od skargi do WSA, jednak nie mniej niż 100 zł.

Jeżeli PAP nie jest w stanie ponieść kosztów procesu, uprawniony jest do złożenia wniosku o zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych.

Rysunek 6 - Mechanizm zarządzania skargami na etapie wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania (po wydaniu PNRI)

11.2 MECHANIZM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW DOT. REALIZACJI KONTRAKTU NA ROBOTY

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących prowadzonych robót budowlano-montażowych przez Wykonawcę zostanie wdrożony na początku całego procesu i będzie obowiązywać przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia Kontraktu.

11.2.1 Miejsca wnoszenia skarg i wniosków

Skarga lub wniosek może być złożony przez stronę w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które będzie pełniło funkcję punktu konsultacyjnego:
AECOM Polska Sp. z o.o., Biuro Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły Al. Pokoju 1, Budynek K1, Kraków 31-548,
Pani Marta Rak, tel. +48 601 824 298 (Starszy Ekspert wspierający ds. nieruchomości i pomocy technicznej dla Klienta, AECOM Polska Sp. z o.o.),
Pan Tomasz Jankowski, tel. +48 505 028 137 (Specjalista ds. nieruchomości, AECOM Polska Sp. z o.o.).
2. Bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego:
PGW WP RZGW w Krakowie
ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 22
31-109 Kraków
+48 12 62 84 306 (Pani Ewa Uczniak – Grzanka PGW WP RZGW w Krakowie Główny specjalista, Pan Rafał Sionko PGW WP RZGW w Krakowie Specjalista).
3. Bezpośrednio w biurze na terenie budowy (adres tego biura zostanie podany na stronie internetowej Inwestycji w terminie 1 miesiąca przed rozpoczęciem prac).

Dodatkowo skargi i wnioski mogą być wnoszone:

- Za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej lub
- Poprzez internet:

strona internetowa: <http://www.krakow.rzgw.gov.pl>

e-mail: krakow@wody.gov.pl

11.2.2 Terminy rozpatrywania skarg i wniosków

Terminy rozpatrywania skarg i wniosków:

- proponowane rozwiązania: niezwłocznie, do 30 dni od wpłynięcia skargi.

Zasady rozpatrywania skarg i wniosków przywołane w punkcie 11 są wiążące również w stosunku do tego typu skarg.

Proponowany formularz rejestrowania skarg przedstawiony jest w Załączniku 17.6.

11.2.3 Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków

Za rozpatrywanie skarg i wniosków odpowiedzialni będą merytoryczni pracownicy JRP, wskazani przez Kierownika JRP.

11.2.4 Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy

Zakłada się, że okresowo (raz na pół roku) przeprowadzane będą wewnętrzne audyty działania „mechanizmu skarg i zażaleń”, będą one prowadzone w celu oceny efektywności wdrożonego systemu.

11.3 POLITYKA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH STOSOWANA NA PROJEKCIE

Poniższe zasady, stosowane w trakcie realizacji niniejszego Zadania mają na celu zapewnienie przejrzystości, ochrony i bezpieczeństwa gromadzonych danych osobowych Osób objętych skutkami realizacji Projektu (PAP).

11.3.1 Kto jest administratorem danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. administratorem danych osobowych jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie z siedzibą w Warszawie 00-844, ul. Grzybowska 80/82. Odpowiada ono za wykorzystanie danych w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującym prawem - w szczególności zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

11.3.2 Dane kontaktowe do inspektora danych osobowych

Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w zakresie działania PGW WP, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, może się Pani/Pan skontaktować z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych w PGW WP za pomocą adresu iod@wody.gov.pl

11.3.3 Podstawa prawna przetwarzania

Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób **fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu** takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE w związku z art. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

11.3.4 Jakie dane osobowe mogą być zbierane i w jakim celu

Dane osobowe to wszelkie informacje o charakterze osobistym, pozwalające na identyfikację konkretnej osoby. **PGW WP RZGW w Krakowie** zbiera jedynie te dane, które są niezbędne do realizacji zadań inwestycyjnych realizowanych przez **PGW WP RZGW w Krakowie** (w tym wypadku dot. to realizacji Kontraktu na roboty „3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko”). Dane takie przetwarzane są jedynie w zakresie podanym przez PAP, na

podstawie ich dobrowolnej zgody wyrażonej za pośrednictwem odpowiedniego formularza i mogą obejmować:

- a) dane określające tożsamość: pełne imię i nazwisko oraz datę urodzenia,
- b) dane kontaktowe: numer telefonu, adres zameldowania i/lub zamieszkania, adres e-mail,
- c) dane związane z wypłatą odszkodowań za zajęcia stałe nieruchomości, ograniczenia w korzystaniu: numer PESEL, seria i numer dowodu osobistego, imiona rodziców, numer konta bankowego.

Zgoda na przechowywanie i przetwarzanie danych osobowych jest dobrowolna, jej brak może jednak uniemożliwić realizację wypłat odszkodowań czy informowania PAP o rozpoczęciu robót budowlanych i ich przebiegu.

PGW WP RZGW w Krakowie przechowuje jedynie aktualne dane osobowe PAP, o każdej zmianie danych PAP powinien poinformować RZGW w Krakowie.

11.3.5 Jakie dane osobowe zostały pozyskane w sposób inny niż od osoby, której dotyczą i z jakiego źródła/źródeł

W celu identyfikacji właścicieli/użytkowników wieczystych/władających nieruchomościami, które będą podlegały zajęciu stałemu lub ograniczeniu w korzystaniu **PGW WP RZGW w Krakowie** pozyskał dane osobowe z Ewidencji Gruntów i Budynków oraz elektronicznego systemu Książ Wieczystych. Uzyskane dane to:

- a) dane określające tożsamość: pełne imię i nazwisko oraz imiona rodziców (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB), numer PESEL (w tych przypadkach, w których został wskazany w KW)
- b) dane kontaktowe: adres zameldowania (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB).

11.3.6 Komu dane osobowe mogą być udostępnione

Dane osobowe PAP mogą być ujawnione jedynie:

- a) uprawnionym podmiotom publicznym na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań, gdy **PGW WP RZGW w Krakowie** jest do tego zobowiązane na podstawie stosownych przepisów i dokumentów (np. wezwania z sądu, nakazu sądowego lub innej procedury administracyjnej lub prawnej),
- b) jednostkom zaangażowanym, w realizację Kontraktu na roboty „3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko”, jedynie w zakresie niezbędnym do realizacji określonej czynności,
- c) operatorom pocztowym, w celu informowania PAP,
- d) przedstawicielom Konsultanta i prawnikom w celu wsparcia realizacji Kontraktu na roboty i wypłat odszkodowań.

Dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

11.3.7 Jakie prawa ma osoba, której dane dotyczą

Każdy PAP ma prawo do:

- a) dostępu do swoich danych osobowych, ich aktualizacji i poprawiania,
- b) usunięcia swoich danych osobowych ("prawo do bycia zapomnianym") lub ich przeniesienia do innego administratora,
- c) ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych - niektóre dane mogą zostać oznaczone jako ograniczone do przetwarzania tylko w pewnych okolicznościach,
- d) wniesienia skargi dotyczącej przetwarzania przez **PGW WP RZGW w Krakowie** jego danych do właściwego organu nadzorującego przetwarzanie danych osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (wskazanego powyżej),
- e) wycofania w dowolnym momencie zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych przez **PGW WP RZGW w Krakowie**.

Dane PAP nie będą poddawane zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji (profilowaniu).

11.3.8 Kontakt do organu nadzorczego, do którego można wnieść skargę

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

ul. Stawki 2

00-193 Warszawa

tel. 22 531 03 00

fax. 22 531 03 01

Godziny pracy urzędu: 8.00 – 16.00

Infolinia: 606-950-000 czynna w dni robocze od: 10.00 – 13.00

11.3.9 Kontakt w PGW WP RZGW w Krakowie w sprawach związanych z polityką prywatności

W PGW WP **Inspektor Ochrony Danych** tel.: (22) 37 20 213 e-mail: iod@wody.gov.pl

W RZGW w Krakowie:

Tel.: +48 (12) 62-84-125 (Pani Dorota Szamburska – Koordynator Zespołu)

E-mail: poczta@krakow.rzgw.gov.pl

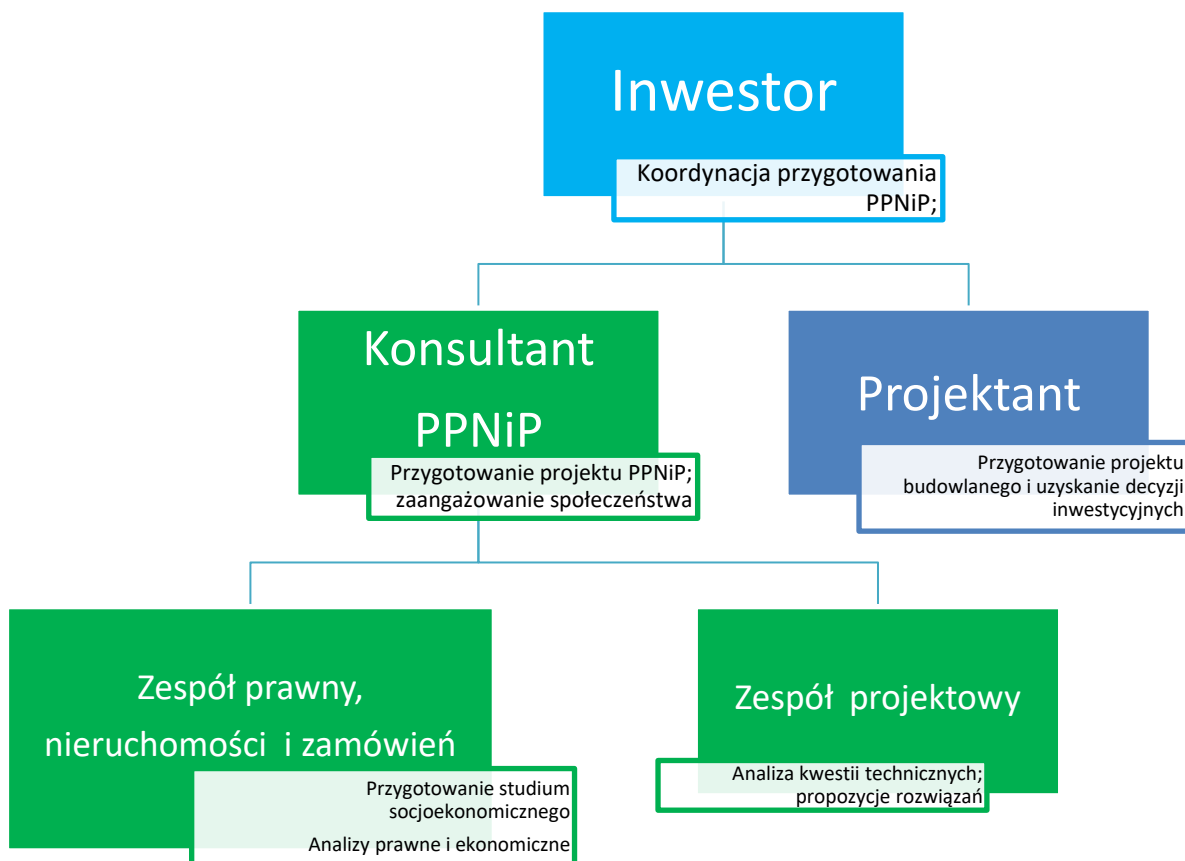
11.3.10 Okres, przez który dane osobowe będą przechowywane

Dane osobowe będą przechowywane do dnia przedawnienia się roszczeń odszkodowawczych PAP.

12 Struktura instytucjonalna oraz zespół realizacyjny

Struktura instytucjonalna zespołu sporządzającego niniejszy PPNiP została przedstawiona na poniższym schemacie:

Rysunek 7 - Struktura instytucjonalna zespołu sporządzającego niniejszy PPNiP

Konsultantem PPNiP dla przygotowania niniejszego PPNiP jest AECOM Polska Sp. z o. o.

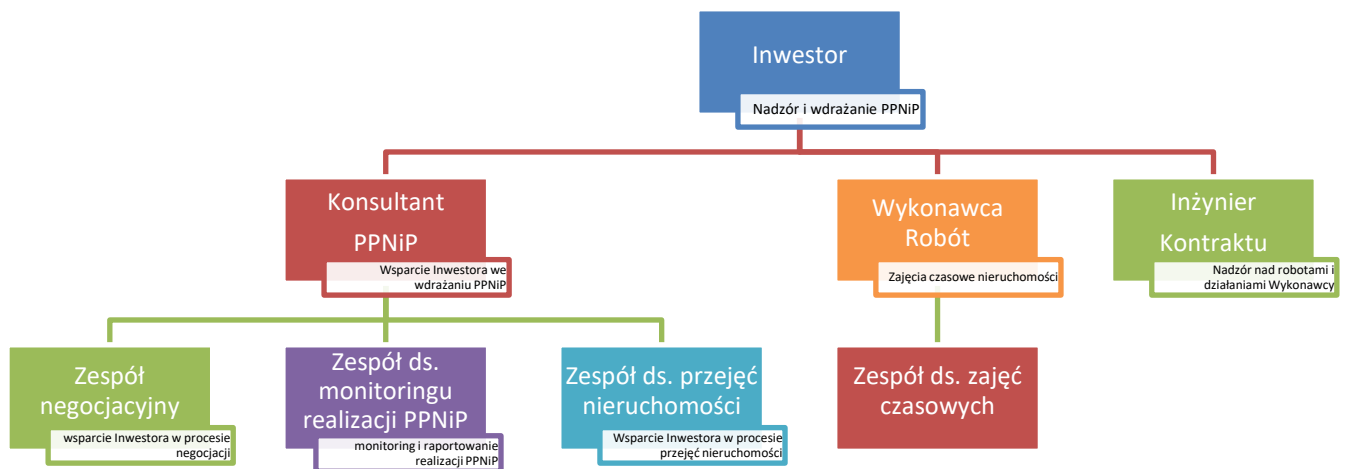
Zakres kompetencji zespołu sporządzającego PPNiP przedstawia się następująco:

1. Inwestor – koordynacja przygotowania PPNiP:
  - a. nadzór usprawniający nad sporządzeniem PPNiP,
  - b. zapewnienie przepływu informacji między Konsultantem PPNiP a Projektantem,
  - c. zapewnienie wprowadzenia do projektu budowlanego zmian wynikłych w toku sporządzania PPNiP,
  - d. monitorowanie procesu sporządzania PPNiP.
2. Konsultant PPNiP – przygotowanie projektu PPNiP:
  - a. przeprowadzenie badań socjoekonomicznych i przygotowanie studium socjoekonomicznego,
  - b. zebranie i analiza danych dotyczących zagospodarowania i użytkowania nieruchomości,

- c. przeprowadzenie konsultacji społecznych,
  - d. koordynowanie procesu konsultacji społecznych,
  - e. przygotowanie propozycji minimalizacji oddziaływań oraz analiza techniczna tych propozycji; przekazywanie propozycji zmian do projektu budowlanego Inwestorowi,
  - f. analizy kwalifikowalności,
  - g. przygotowanie pakietów kompensacyjnych,
  - h. przygotowanie draftu dokumentu PPNiP.
3. Projektant
- a. przygotowanie projektu budowlanego,
  - b. uzyskanie decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, PNRI,
  - c. analiza techniczna propozycji zmian w projekcie budowlanym przedstawionych przez Konsultanta.

Zakres kompetencji zespołu implementującego PPNiP przedstawia się następująco:

Rysunek 8 – Zakres kompetencji zespołu implementującego PPNiP

Zakres kompetencji zespołu realizującego PPNiP przedstawia się następująco:

1. Inwestor
- a. nadzór usprawniający nad realizacją PPNiP,
  - b. zawieranie porozumień dotyczących kompensaty,
  - c. wypłata kompensaty,
  - d. zapewnienie przepływu informacji między Konsultantem PPNiP, Inżynierem i Wykonawcą.

2. Konsultant PPNiP

- a. planowanie negocjacji i udział w negocjacjach,
- b. przygotowanie opinii i wycen przez biegłych rzeczoznawców na potrzeby negocjacji z PAP,
- c. monitoring realizacji PPNiP przez Wykonawcę i Inżyniera,
- d. proponowanie działań zaradczych w przypadku wystąpienia sytuacji problemowych,
- e. przejmowanie nieruchomości.

3. Inżynier

- a. nadzór nad rozpoczęciem i realizacją robót,
- b. nadzór nad realizacją obowiązków przez Wykonawcę

4. Wykonawca

- a. pozyskiwanie nieruchomości pod zajęcia czasowe,
- b. wypłata rekompensat za nieruchomości pozyskane pod zajęcia czasowe,
- c. realizacja robót na nieruchomościach zajmowanych trwale,
- d. przywracanie nieruchomości pozyskanych pod zajęcia czasowe do stanu sprzed realizacji Kontraktu.

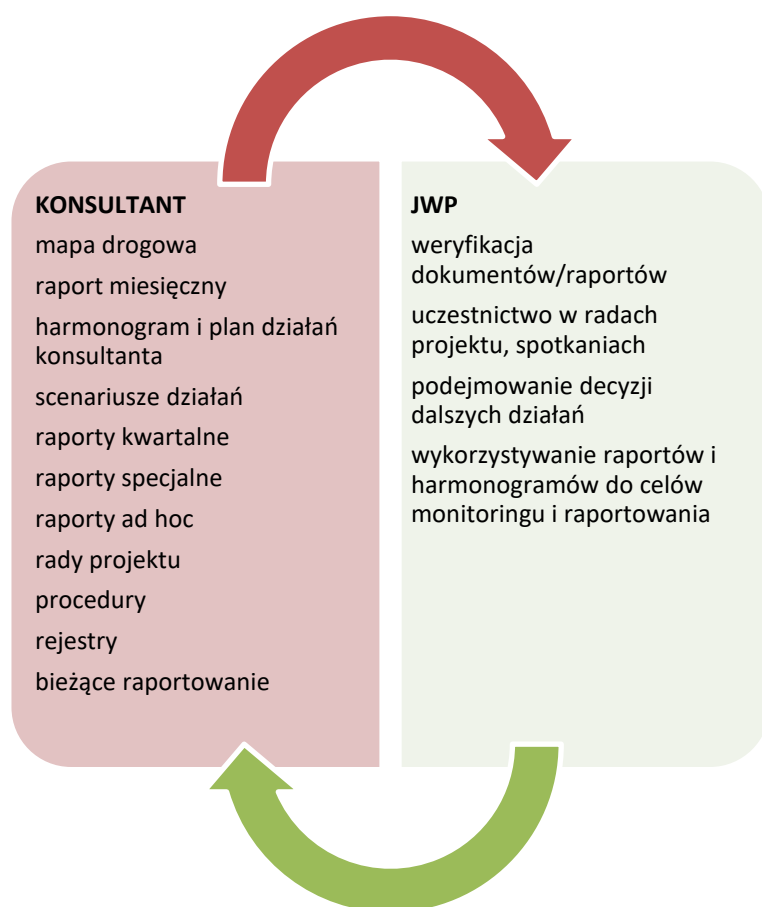
13 Monitorowanie i ocena

Monitoring realizacji PPNiP jest integralną częścią systemu monitorowania i zarządzania Kontraktem. Z tego względu na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP, stosowane będą narzędzia wykorzystywane przy monitoringu realizacji Kontraktu, którego zadaniem jest raportowanie do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości. PPNiP jest integralną częścią procesu inwestycyjnego pozwalającą na natychmiastową reakcję w sytuacji stwierdzenia problemów lub nieprawidłowości. Fundamentalne znaczenie ma tutaj również zapewnienie odpowiedniej współpracy pomiędzy Konsultantem, JWP a BKP. Schemat przepływu informacji w ramach monitoringu przedstawia tutaj poniższy schemat.

Ogólne procedury monitoringu i oceny zostały opisane szerzej w dokumencie pn. Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (LARPF) dostępnym pod adresem:

[http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy dokument dotyczacy Przesiedlen i Pozyskiwania Nieruchomosci.pdf](http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwania_Nieruchomosci.pdf).

Rysunek 9 – Schemat monitoringu wdrażania PPNiP

Zasadniczą rolę dla monitoringu realizacji PPNiP odgrywa rejestrowanie zdarzeń i faktów przez Konsultanta i JWP, w szczególności poprzez rejestr korespondencji, rejestr postępu pozyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz rejestr postępu wypłaty odszkodowań. Dane zawarte w tych rejestrach są uwzględniane przy przygotowaniu zestawienia danych nt. ilości nabytych nieruchomości oraz wysokości i rodzaju przekazanych odszkodowań, zgodnie z załącznikiem nr 1.

Wszelkie zmiany podlegają zewidencjonowaniu w rejestrach. Na podstawie w/w rejestrów szczegółowo monitorowane są następujące parametry:

- a) liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych,
- b) liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych,
- c) liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta),
- d) kwota wszystkich wydatków na proces przesiedleń (planowane i osiągnięte),
- e) wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości,
- f) wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu,
- g) stopień i status realizacji działań osłonowych,
- h) liczba skarg.

Tak ukształtowany system monitoringu realizacji PPNiP pozwala na szybkie reagowanie w razie problemów oraz na sprawne raportowanie w ramach istniejących systemów zarządzania Kontraktem. Dokument będzie aktualizowany raz na kwartał.

Główne wskaźniki, które będą monitorowane w odniesieniu do Kontraktu realizowanego przez PGW WP RZGW w Krakowie obrazuje poniższa tabela¹⁷.

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Parametry zakładane			
Liczba osób zagrożonych powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Liczba
Liczba hektarów gruntu zagrożona powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Ilość (ha)
Liczba nieruchomości podlegających wywłaszczeniu	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)

¹⁷ Z uwagi na fakt, że nie będzie fizycznych i ekonomicznych przesiedleń, PAP pozostaną w swoich gospodarstwach domowych i nie przewiduje się wpływu na poziom dochodów.

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Liczba osób dotkniętych realizacją projektu (PAP)	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów, decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji Aktualizacja ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań	Liczba
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (planowane)	Rejestry PGW WP RZGW w Krakowie/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry PGW WP RZGW w Krakowie /Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Parametry osiągnięte			
Liczba osób chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Liczba
Liczba hektarów chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Ilość (ha)
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (wydatki)	Rejestry finansowe PGW WP RZGW w Krakowie	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry PGW WP RZGW w Krakowie /Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wskaźniki efektywności			
Liczba skarg	Rejestry PGW WP RZGW w Krakowie /Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry PGW WP RZGW w Krakowie /Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wypłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe PGW WP RZGW w Krakowie	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN

Działania PPNiP będą podlegały, w oparciu o ustalone wskaźniki, ciągłemu monitoringowi i okresowej aktualizacji przez zespół Konsultanta i przez JRP w miarę postępu prac oraz pojawiania się nowych okoliczności faktycznych i prawnych wpływających na realizację jego zapisów. Pozwoli to m.in. na dostarczenie stosownych informacji osobom dotkniętym skutkami realizacji Projektu, wczesną identyfikację ryzyk i wdrożenie metod, które pozwolą na minimalizację lub eliminację tych ryzyk. Wyniki monitoringu będą przedstawiane w raportach: miesięcznym oraz kwartalnym. Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i realizacji jego celów,

zostanie ona oceniona i udokumentuje działania, które bezpośrednio wpłynęły na PAP i ustanowiły standard życia równy lub lepszy niż poziom ich życia przed realizacją Projektu.

14 Koszty i budżet

Lp.	Pozycja	Jednostka	Cena PLN/m ²	Powierzchnia [ha] Ilość [sztuk]	Suma [PLN]
1	Zajęcia stałe (w tym uprawy, nasadzenia i infrastruktura) (wartość oszacowana na podstawie wydanych decyzji Wojewody Małopolskiego dotyczących wysokości odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości)	Hektar	-	9,7781 ha 120 szt.	2 200 000,00 ¹⁸
2	Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości	Sztuka	Brak danych	0,0110 ha 1 szt.	Brak danych
3	Koszty sądowe ¹⁹	Nie dotyczy	Brak danych	Brak danych	Brak danych
4	Koszty wdrażania PPNiP ²⁰	Nie dotyczy	Brak danych	Brak danych	Brak danych
5	Koszty nieprzewidziane (+20 % sumy pozycji od 1 do 2)	PLN	nie dotyczy	nie dotyczy	440 000,00
6	Razem: (suma pozycji – Lp.: 1-5)	PLN	nie dotyczy	nie dotyczy	2 640 000,00

Informacja na temat wysokości odszkodowania za trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości zostanie uzupełniona po wykonaniu wyceny przez rzeczoznawcę majątkowego.

Odszkodowania są wypłacane przez Inwestora tj. PGW WP RZGW. Środki finansowe gwarantowane są przez Skarb Państwa, a dystrybuowane są za pośrednictwem Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej do Wód Polskich.

PAP otrzymuje odszkodowanie przelewem z konta PGW WP RZGW na wskazany rachunek bankowy lub w przypadku, gdy PAP nie posiada konta bankowego wypłata nastąpi przekazem pocztowym.

Analiza decyzji odszkodowawczych Wojewody Małopolskiego, umożliwiła określenie cen nieruchomości na obszarze inwestycji, co pozwoliło ustalić szacunkowe wartości kosztów określonych powyżej. Wartości te zostały wskazane na potrzeby budżetowania i mogą one ulec zmianie.

W ramach kosztów nieprzewidzianych ujęto ewentualne koszty wykupu „resztówek”. W ramach kosztów wdrażania PPNiP zostaną ujęte między innymi koszty korespondencji z PAP oraz koszty przekazów, w przypadku wypłaty odszkodowania osobom nie posiadającym konta bankowego.

¹⁸ Wg stanu na dzień 15.05.2019r. do dnia dzisiejszego wydatkowano ze środków Skarbu Państwa 1 114 629,60 PLN

¹⁹ Kwota będzie zawierać koszty postępowań przed sądami administracyjnymi i sądami powszechnymi (koszty wpisów sądowych, koszty biegłych, koszty zastępstwa procesowego, depozyty i inne opłaty z tym związane)

Koszty przed sądami administracyjnymi mogą zostać oszacowane po uzyskaniu waloru ostateczności decyzji Wojewody Małopolskiego ustającej wysokości odszkodowania

²⁰ Kwota zostanie określona na etapie ustalania wysokości odszkodowania z PAP

15 Harmonogram implementacji PPNiP

Poszczególne kroki niezbędne dla przygotowania i implementacji PPNiP, zgodnie z LARPF przedstawiono w poniższej tabeli. Szczegółowy harmonogram w tym zakresie zawiera załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu.

OPRACOWANIE PPNiP			
Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Wstępna ocena skutków społecznych Kontraktu	PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP
2	Ustalenie ostatecznego zakresu wyłączeń i sporządzenie projektu budowlanego	Projektant	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP
3	Określenie ram koordynacji w zakresie realizacji PPNiP z właściwymi organami administracji rządowej	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP
4	Zebranie wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków oraz z planów zagospodarowania przestrzennego	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP
5	Ocena skutków społecznych Kontraktu	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. weryfikacji PPNiP
6	Weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP
7	Sporządzenie projektu PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP
8	Konsultacje społeczne PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP

OPRACOWANIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
9	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP - weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP
10	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP – wprowadzenie zmian do PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP
11	Złożenie PPNiP do Banku Światowego	PGW WP RZGW w Krakowie	BKP
12	Brak uwag Banku Światowego	BŚ	
13	Upublicznienie PPNiP (upublicznienie następuje także na stronie internetowej Banku Światowego)		JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół do weryfikacji PPNiP

WDROŻENIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Ustalenie szczegółowego harmonogramu realizacji PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
2	Złożenie wniosków o PNRI	Projektant	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
3	Pozyskanie przez JWP nieruchomości, które będą mogły zostać przekazane jako zamienne	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
4	Uzyskanie PNRI	Projektant	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

WDROŻENIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
5	Przekazanie PAP informacji o uzyskaniu PNRI i o jej skutkach oraz o planowanych dalszych działaniach inwestora	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
6	Wycena nieruchomości przez rzeczoznawców majątkowych, zgodnie z obowiązującym prawem i weryfikacja wyceny	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień zespół finansowy	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
7	Dostarczenie osobom wyłączonej sporządzonych operatów szacunkowych i przeprowadzenie negocjacji	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień zespół finansowy	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
8	W przypadku niepowodzenia negocjacji – uzyskanie decyzji wojewody co do wysokości odszkodowania	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
9	Wypłata odszkodowań lub przekazanie nieruchomości zamiennych, rozpoczęcie realizacji innych działań kompensacyjnych i osłonowych przewidzianych w PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
10	Fizyczne przejęcie wyłączonej nieruchomości i rozpoczęcie robót	Wykonawca	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
11	Ewaluacja realizacji PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień zespół finansowy	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

ZADANIA CYKLICZNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Wewnętrzny stały monitoring realizacji PPNiP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds.

			monitoringu i realizacji PPNiP
2	Raportowanie do Banku Światowego	PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
3	Stała koordynacja z organami administracji rządowej i samorządowej	PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
4	Stała komunikacja z PAP	Konsultant – zespół prawny, nieruchomości i zamówień	JRP w PGW WP RZGW w Krakowie – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

ZADANIA POREALIZACYJNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Ewaluacja realizacji PPNiP	Niezależny audytor zewnętrzny	Bank Światowy

16 Podsumowanie nabycia nieruchomości

Poniższa tabela przedstawia podsumowanie przejętych na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości oraz wypłacone odszkodowania za zajęcia stałe- stan w dniu 15.05.2019 r.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI										
Pow. pod zajęcia stałe [ha]	Pozyskana pow. pod zajęcia stałe [ha]	Pozyskania pow. pod stałe zajęcia - grunty prywatne	Całkowita liczba działek	Liczba działek pozyskanych pod zajęcia stałe	Liczba prywatnych działek pozyskanych pod zajęcia stałe	Liczba działek, za które zostało wypłacone odszkodowanie (działki prywatne, gminne i Skarbu Państwa)	Całkowita liczba właścicieli prywatnych (osoby fizyczne i prawne)	Liczba właścicieli, którym wypłacono odszkodowanie	Ekonomiczne przesiedlenia	Fizyczne przesiedlenia
14,6267	14,6267	7,4066	153	153	93	107	141	100	0	0

17 Załączniki

17.1 TABELA ŚLEDZENIA POSTĘPU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI

Załącznik nr 1 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

17.2 TABELA – ZESTAWIENIE NIERUCHOMOŚCI, WŁAŚCICIELI I ODDZIAŁYWAŃ

Załącznik nr 2 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

17.3 HARMONOGRAM NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI

Załącznik nr 3 - Harmonogram załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

17.4 MAPY Z NANIESIONYMI LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI TEREN INWESTYCJI

Załącznik nr 4 - Mapy załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

17.5 BADANIE SOCJOEKONOMICZNE

Załącznik nr 5 - Badanie zostało załączone w wersji elektronicznej na płycie CD. Opracowanie to nie jest publikowane ze względu na ochronę danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

17.6 FORMULARZ SKŁADANIA SKARG DO KONSULTANTA (NA BAZIE WYTYCZNYCH BŚ)

Załącznik nr 6 - Formularz załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

17.7 RAPORT Z PRZEPROWADZONEJ DYSKUSJI PUBLICZNEJ NAD PROJEKTEM PPNiP

Załącznik nr 7 - Raport z konsultacji społecznych Projektu PPNiP załączono w wersji elektronicznej na płycie CD..

17.8 WZÓR UMOWY DOT. ZAJĘĆ CZASOWYCH

Załącznik nr 8 – Ramowy wzór umowy udostępnienia nieruchomości do zajęcia czasowego, który będzie stosowany przez Wykonawcę robót, załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.